

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego raz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
 Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
 Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 8.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY PIERWSZY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej po południu.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz kop. 20.
Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce, pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia: za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz; ogłoszenie minimum 20 kop.
Nadesłane: za jeden wiersz garmontowy rs. 1.
 Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Biuro Rajchmana i Frenclera, ulica Senatorska.

Redakcja Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517.

— W dniu jutrzejszym odprawione będą solenne wotywy w kościołach:

archikatedralnym św. Jana, w kaplicy Pana Jezusa, o godz. 9-jej zrana;

św. Ducha (po-paulińskim), ku czci N. Panny Marji Częstochowskiej i przed Jej ołtarzem, o godzinie 9-jej zrana—i

św. Trójcy (po-trynitarskim), przed ołtarzem Pana Jezusa Nazareńskiego, ku uczczeniu męki Pana Jezusa, o godz. 9½ zrana, poczem podawany będzie do ucałowania relikwiarz z drzewem Krzyża św.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Dzisiaj nareszcie zbiera się w Wiedniu rada państwa—*dies irae, dies illa* dla hr. Taafego. O ile z sygnalizowanego nam drogą telegraficzną przebiegu wczorajszych i onegdajszych posiedzeń klubowych wnosić można, o większości w ścisłości tego słowa znaczeniu mowy być nie może. Są tylko stronnictwa, gotowe do szczerzej obrony interesów państwa, poręczającej mocarstwowe jego stanowisko, tudzież frakcje, patrzące zezem na swoją kolebkę i rade wyciągające rękę dalej w świat ku państwu jednoplemiennym np. ku wielkiej ojczyźnie germańskiej, włoskiej i t. p.

Trzy grupy, które mają iść równoległe ze sobą bez zgody na wspólny program, będą próbowały tego sztucznego paralelizmu po umówionem usunięciu z porządku dziennego rady państwa wszelkich pytań natury prawnopństwowej, wyznaniowej i narodowościowej; pozostaną im kwestje gospodarcze i finansowe. Niestety i one powiazane są tysiącami niewidzialnymi arterjami z polityką i systemem ogólnym rządu. Czy taki „program bez programu” odpowiada godności wielkiego państwa i wielkiego parlamentu, o to na razie nawet pytać nie potrzeba; chodzi tylko o to, czy zapewni on prawidłowy bieg pracy parlamentarnej choćby przez ten wstępny okres czasu, w którym stronnictwa mają zapoznać się bliżej przy wspólnym warsztacie i znaleźć w łonie swoim warunki, a przynajmniej impulsy do wzajemnego, ścisłego zblżenia się na podstawie sformułowanego już wyraźniej programu reform.

Luźność dzisiejszego składu tak nazwanej „wię-

kszości”, powstałej z nachylenia się ostrożnego ku sobie zjednoczonej lewicy niemieckiej, koła polskiego i klubu autonomiczno-zachowawczego hr. Hohenthara, tłumaczy się najwymowniej tem, że zaniechano wyboru wspólnej komisji parlamentarnej, która stanowila dotąd rodzaj kierującego dyrektorjatu zjednoczonych stronnictw prawicy. Obecnie brak dla niej żywiołów, ponieważ wszystkie trzy grupy zastrzegają sobie swobodę programu i akcji, nie chcąc wiązać się *a priori* żadnymi względami, wynikającymi gdzieindziej z postulatu solidarności. Plenar i Chlumecky nie chcą zasiadać w jednej komisji kierującej z hr. Hohentharem i ks. Liechtensteinem, chociażby dzielił ich od siebie p. Jaworski i ks. Czartoryski.

Jak przeto cała ta większość nosi charakter „większości od wypadku do wypadku”, tak i przewodzący trzech stronnictw, które zgodziły się na pewien porządek prac parlamentarnych bez poświęcenia jakiegokolwiek ze swoich zasad przewodnich, będą porozumiewali się ze sobą „od wypadku do wypadku” w miarę tego, czy wypadnie potrzeba wyboru jakiej komisji fachowej dla specjalnych projektów ustawodawczych, obmyślenia rozkładu pracy i t. d. Młodociesi wejdą do rady państwa podobno z zastrzeżeniem swego prawnopństwowego stanowiska.

Nowy major-domus hrabiego Paryża, hr. Otenin d'Haussonville, obiecuje złote góry swojemu mocodawcy. Takby sądzić należało z ostrożnych jego zwierzeń przed jednym z redaktorów *Figara*. Zamierza on objechać Francję, aby zreorganizować komitety monarchiczne, mające szczerne posłannictwo palenia nieśmiertelnego znicza na ołtarzu monarchji, „która z zasady swojej jest tradycyjna, z ducha swojego nowoczesna”, jak się wyraził hr. Paryża w liście poezgnalnym do senatora Bochera. Hr. d'Haussonville ośmiela się wszakże na coś więcej jeszcze: na szukanie jednego z nowych prozelitów dla sprawy monarchicznej. To trudniej. Ta sprawa ma dzisiaj we Francji podobieństwo do świątyni, której progi więcej stop wierznych przekracza na zewnątrz, niż ku wnętrzu, jak się zgryźliwie wyraził *Journal des débats*, nie wolny przecież nigdy od sympatyj orleańskich.

W samym Paryżu zamierza hr. d'Haussonville roz-

palić wielkie ognisko towarzysko-polityczne pod wezwaniem „króla” (*roy*), niezrzekającego się żadnego z praw, żadnego ze złudzeń. Celem porozumiewania się z izbami parlamentu, hrabia Paryża dodał mu pomocnika w osobie podobno ks. Larocheffoucault-Doudeauville, nietyle słynącego z inteligencji, ile z nieporównanie błękitnej krwi. Oprócz tego dotychczasowi współpracownicy emerytowanego Bochera: markiz de Beauvoir i p. Dufeuille będą wspomagali, jak dotąd, radą, czynem i stosunkami w błyszczących salonach nowego „pełnomocnika” w jego wielkiej misji zwracania głowy republikanom czczemi utopjami.

Br. Z.

Bulwary warszawskie.

Warszawski Dniownik w nrze 55 i 60-ym z r. b., zdając sprawę z nowej fazy projektu Devarsa, zwraca się poniekąd ku nam z zarzutem, iż osoby kompetentne w artykułach naszych upatrują skrajną jednostronność, gdyż wyliczyliśmy jakoby tylko zalety projektu, zamilczając o wadach. Dalej utrzymuje *Dniownik*, że nowa komisja, wyznaczona przez zarząd miasta dla zbadania propozycji Devarsa, nie sprzyja im z tego mianowicie względu, ażeby uniknąć w przyszłości mieszania się przedsiębiorcy do spraw miejskich i procesów, z tego tytułu wyniknąć mogących.

Co do jednostronności, pragnęlibyśmy czegoś więcej, aniżeli głołosownego zarzutu, i radzi będziemy, jeżeli osoby kompetentne, których opinie *Dniownik* zacytował, wyłuszcza ją szczegółowo; korzyść ztąd może być istotna, jeżeli sprawa traktowana będzie jaknajstaranniej i z prawdziwą znajomością przedmiotu.

Stanowisko nowej komisji względem projektu Devarsa *Dniownik* oznaczył mylnie. Gdyby zachodziły podobne obawy, jak mieszanie się przedsiębiorcy do spraw miejskich, procesy itp. przykości, łatwo przewidzieć się dające, dalsze traktowanie z Devarsem ustaloby i sprawę pogrzebanoby na szereg lat. Tak jednak nie jest. Komisja bulwarowa zażądała, jak o tem w swoim czasie donieśliśmy, urzędowego przedstawienia propozycji i określenia terminu zwrotu

Malarz o malarzach.

Witkiewicz wydał ciekawą książkę („Sztuka i krytyka u nas”, Warszawa, Paprocki, 1891), która nie sprawi prawdopodobnie przyjemności jego kolegom po piędzu.

Na niezadowolone jednak krytykowane był chyba Witkiewicz z góry przygotowany, niema bowiem recenzenta, któryby wszystkim dogodził. Od czasów Zoila skarżyli się twórcy zawsze na sędziów swoich.

Książka Witkiewicza składa się z luźnych artykułów, polemik, szkiców i studjów, pisanych w różnych czasach, lecz zestawionych tak umiejętnie, że tworzą jedną całość, dopełniając się wzajemnie.

Na czele dzieła rozrucił autor garść uwag ogólnych o zadaniu malarstwa i krytyki artystycznej. Zaraz potem idzie rozprawa z warszawską krytyką malarstwa („Malarstwo i krytyka u nas”), a rozprawa tak niezwykła, że warto jej posłuchać.

Krytyka nasza — mówi Witkiewicz (str. 12) — nie mając żadnej wartości jako wskazówka dla artysty, ani jako przewodnik dla publiczności, wskutek zupełnego braku jakiegokolwiek ścisłości wiadomości z dziedziny sztuki, najchętniej czepia się tych obrazów, które dają materiał do długich rozpraw bądź historycznych, bądź społecznych lub religijnych, a tem samem do pisania prac poważniejszych — czyli... większej ilości wierszy. Sąd też, jeżeli jest jaki, nie idzie ze zbadania obrazu — tylko po przeczytaniu tytułu, jest gotowy, sformułowany i jasny.

Krytyka u nas nazywa się wynurzanie przed czytelnikami wrażeń, odebranych na wystawie. I dobrze jeszcze kiedy są te wrażenia! Najmniejszy umysł, szczerze opowiadający pracę swej myśli, może jeszcze zastanawiać. Nasz krytyk nie potrzebuje oglądać obrazów; ma gotową, pewną ilość frazesów, które mógłby odlać w stereotypy i tylko wskazywać zecerowi, z której szuflady brać porównania, epitety i zachwyty — odpowiednie do tego, o kim ma mówić. Jednym słowem, krytycy nasi bez żadnego specjalnego przygotowania mówią ciągle — nie o samej sztuce — lecz o tem, co leży po za nią... a najczęściej o sobie.

Sądy ich mają tyle wartości, coby miały zdania malarza o wystawie maszyn, wychwalającego piękność linii lokomotywy, wdzięk sieczkarni i cudny kolor tartaku, tam, gdzie chodzi o siłę, trwałość, praktyczność itd.

Krytyka nasza ogromnie jest wrażliwa na to, co mówi o naszej sztuce zagranicą. Jeżeli chwali, nosimy się z tem, jak dzieci z lalką, a nawet sami wymyślamy sobie pochwały, jak całowanie malowanej ręki Matejki przez hiszpana Pradille. Jeżeli zaś krytyka zagraniczna gani, to wczorajszy „głęboki znawca sztuki” staje się płytkim, stronnicyzmi niemcem lub francuzem; pióro jego umaczone w nienawiści narodowej itd. (str. 14).

Ta czułość na „swojskie talenta” zrobiła z naszej krytyki reklamę, którą artyści o płytkiej ambicji wyzyskują w celach towarzyskich, a którą inni pogardzają.

Krytyka nasza okłamała opinię publiczną; fałszywymi sędami potworzyła mnóstwo miernot, sławę i stanowiska zaszczytne; w końcu zatraciwszy wszel-

kie poczucie prawdy, wszelką miarę sądu i zdolność odczuwania szczerych wrażeń, sprostyowała język, tworząc w nim cudactwa, przy których nawet najdziksze potwory jezuickiego stylu zdają się mieć sens i logikę.

Krytyka nasza poprostu załgała się do ostatecznych granic możliwości (str. 15).

Po takim wstępie, rozbiiera Witkiewicz po szczególne oceny kilku wybitniejszych recenzentów malarzów Warszawy, atakując głównie prof. Struwego.

Jeżeli dałem pierwszeństwo — mówi (str. 57) — przed innymi pracami prof. Struwego jego studjum o „Bitwie Grunwaldzkiej”, to nie dlatego, żeby ono było najpotworniejszą „kreacją” jego umysłu.

Przeciwnie, w innych jego pracach można by znaleźć nieprzebrane skarby — prawdziwe klejnoty niewiadomości, rozsypane z bezprzykładną rozrzutnością słów i miejsca. Jeżeli o kim można powie dzieć słowami Heinego: *Vielredner ist er und Sage nichts*, to już z największą słusnością o prof. Struwem.

Pomiędzy krytykami warszawskimi wyróżnia się prof. Struwe ogromnem odczytaniem w literaturze estetycznej. Nagromadzenie jednak w umyśle mnóstwa pojęć i zdań teoretycznych, bez żadnej krytycznej ich oceny, sprowadza tylko jeszcze większy zamęt w robocie myślowej prof. Struwego i odbiera mu zupełnie zdolność odczuwania jakiegokolwiek wrażeń szczerych, „bezinteresownych” od dzieł sztuki.

Prof. Struwe przychodzi do obrazu w całym uzbrojeniu estetyki z przed kilkudziesięciu laty, z wielkim chrzestem zardzewiałych i kruszących się broni, stacza walkę bądź z Matejką, bądź z Siemi-

sum, obciążających miasto i kwalifikujących się do spłaty (wartość gruntu pod drogi, kanalizacja, wodociągi, bruki itp.).

O ile nam jest znane usposobienie członków komisji bulwarowej, mówimy naturalnie o większości, to jest ono wręcz przeciwne temu, jak je charakteryzuje *Dziennik*. Pojmują oni ważność tego doniesienia dla Warszawy dzieła, odczuwają potrzebę uporządkowania zaniedbanej i w wysokim stopniu opuszczonej dzielnicy, łączą budowę bulwarów z ubezpieczeniem pasa Powiśla od klęsk corocznie się powtarzających zalewów, widzą pomyslnie oddziaływanie taniego kapitału na rozwój przemysłu i handlu w kraju, chociażby tylko przez udzielenie zarobku biedakom; wszystko to razem stanowi dla członków komisji bulwarowej stronę jasną projektu.

Rozważając więc zalety i przeciwstawiając im ciężary i zobowiązania, jakie miasto na siebie przyjąłoby, komisja przyjdzie do ostatecznych wniosków, o których *Dziennik* zawczasem pragnął czytelników swoich teraz już poinformować.

K. W.

Cudowne miasto.

Tam, za oceanem, w Ameryce, bo wszystko idzie, jak co powiadają: od ręki.

Na parę więc już lat, przed otwarciem wystawy powszechnej w Chicago, rządy państw europejskich odebrały oficjalne zaproszenie do przyjęcia w niej udziału.

Yankeesi twierdzą, iż mogło się to było stać jeszcze wcześniej, gdyby nie opieszłość kancelarii prezydenta i nie zacięta walka pomiędzy Nowym Jorkiem, nazywającym się w dumie swej stołecznej *Empire City*, a miastem Chicago, przyznającym sobie tytuł śmiały ale usprawiedliwiony „cudownego miasta”.

Wiadomo każdemu, w jak krótkim czasie Stany Zjednoczone Ameryki Północnej do dzisiejszej doszły potęgi, opartej na 64 milionach mieszkańców. Wzrost to cudowny, w porównaniu wszakże jeszcze z nim cudem wydaje się niemal Chicago, powstałe w r. 1855-ym zaledwie, a dziś jedno z najpotężniejszych miast Unji.

Liczy ono przeszło milion mieszkańców, najwyższą rozmaitość pochodzenia przedstawiających. Wszystkie ludy ziemi mają tu swych przedstawicieli. Śmiało nazwać je można „mikrokosmem” Wielkiego Zachodu, t. j. części kontynentu amerykańskiego, zwanej Doliną Missisipi.

Dolina to urodzajna niby ogród, jądro jej zajmuje Chicago, w którym zbiegają się wszystkie niemal linie kolei amerykańskich. Łączy się ich tu więcej, niż w trzech razem wziętych z całego świata najlepiej pod tym względem wyposażonych miastach.

Czego Boston, Nowy Jork, Filadelfja dokonały w ciągu dwóch wieków, Chicago spełniło w lat 50.

Pojemność okrętów, zatrzymujących się w porcie chicagowskim, wyższa jest, niż w któremkolwiek miast Unji, nie wyłączając *Empire City*.

Inne ważniejsze miasta Stanów, zakładane przez europejczyków, w pewnej mierze do dziś dnia zachowały ślady pochodzenia swego, Chicago zaś miastem jest nawskróś

radzkim, czy Gierymskim, którzy zostają na miejscu nietknięci, na pobojowisku zaś leżą szpetnie okaleczone trupy prawdy, loiki, a nawet prostego powszedniego sensu. Prof. Struwe posługuje się frazesem, ułożonym z słów sensownych, a nie mającym cienia myśli i pod pozorami uczonego i ścisłego sądu kryjącym absolutne nieuctwo.

Powtórzenie uwag, odnoszących się do Struwego, nie ma znaczyć, że zgadzam się na sąd Witkiewicza o artystycznych recenzjach zasłużonego profesora. Ilustruje ono tylko metodę polemiczną autora „Sztuki i krytyki u nas”, która przypomina bezwzględnością swoją debiuty młodych pozytywistów.

Zaciekłość Witkiewicza przeciw recenzentom malarzskim wypływa niezawodnie z jego pojęć o zadaniu i doniosłości krytyki.

— Krytyk, to sumienie artysty — twierdzi (str. 5) — samowiedza sztuki, wielka, otwarta żrenica prawdy, niezaprószone prochem subiektywizmu. Żeby być takim, krytyk musi stać ponad swoim czasem, ponad smakiem współczesnych, ponad kierunkami, mającymi największe uznanie chwili i ponad temi, które wydawszy pewną ilość dzieł oznaczonych swoim charakterem, umarli.

— Obiektywizm, posunięty do możliwych granic, jest koniecznym warunkiem krytyki.

— Żadnych smaków, żadnych upodobań. (str. 6). Tylko tyle!...

Być może, że istnieje taki ideał krytyki gdzieś, w krainach czterech, pięciu lub więcej wymiarów, że na światach innych żyją istoty bez zmysłów i namiętności, bez smaków i upodobań, bez wiary osobistej i przekonań, wytworzonych przez szkołę i doświadczenie, nasz jednak „padoł” przeznaczono na

amerykańskim. Najruchliwsze to, najinteligentniejsze i najszlachetniejsze miasto Ameryki.

Mieszkańcy jego nie stroją się w obyczaje cudze; młodzież nie naśladuje tu zwyczajów angielskich, „Swells” nieznanem tu jest stworzeniem. Gościnność przytem panuje tu nadzwyczajna.

Największe to targowisko w świecie na: zboże, kukurydzę, bydło, trzodę chlewną i budulec. Nigdzie tak pięknych hotelów i olbrzymich domów nie spotkać. Miasto posiada cudowny system parków i bulwarów; linje tramwajowe przebiegają je we wszystkich kierunkach. Interesy handlowe odbywają się w niem na bajecznie wielką skalę.

Wszystko tu zresztą dzieje się „niezwykle”, „nadzwyczajnie”.

Miasto, zbudowane na podłożu grzązkiem pobraża Michigan, gdy osuszyć wypadało, wszystkie w niem domy, największe bodaj, podniesiono na dwa metry w górę bez usuwania ludności z mieszkań i bez najmniejszego uszkodzenia którejkolwiek budowli. Wzniesienie Wenecji na lagunach dziecinna wydaje się zabawką w porównaniu z tem podważeniem miasta całego.

Wiadomo, iż po zupełnem niemal spaleniu się Chicago w lat 15 ani śladu katastrofy nie nosiło na sobie.

Pięć linii kolei prowadzi z Nowego Jorku do Chicago, a szybkość biegu pociągów i wspaniałe urządzenie ich przechodzi wszystko, o czem pojęcie mamy w Europie. Bez najmniejszego zmęczenia podróżny przebywa 1,600 kilometrów pociągiem, w którym ma pod ręką sypialnię, restaurację, wogon gotowalnia, salę kąpielową, bibliotekę i biuro telegraficzne. A wszystko to razem opłaca się biletem znacznie tańszym od naszych, europejskich.

Klimat zdrowy, o czystym błękitnym niebie, wspaniałe spacerki na pobrażu Michiganiu, wzdłuż którego ciągnie się dzielnicą milionerów z „Michigan Avenue”, „Columet Avenue”, „Prairie Avenue” i wielu innemi, olbrzymio zabudowanymi ulicami.

Tutaj to mieszkają ludzie, którzy w przeciągu lat paru umieli zgromadzić miliony, którzy zebrali je powtórnie, gdyby tego zaszła potrzeba.

Kluby tutejsze nie ustępują w niczem pierwszorzędnym londyńskim, członkowie zaś ich uczynność i gościnność doprowadzili do *maximum*.

Dziennikarstwo Stanów Zjednoczonych różni się wielce między sobą. Pisma Bostonu np., a szczególnie *Boston Herald*, uderzają rozmaitością i obfitością informacji i umiejętnem a sprytnem zlewaniem ich w całość. Główne dzienniki Nowego Jorku (czytaj Warszawy) w ciągłej żyją ze sobą niezgodzie. Zazdroszcząc sobie powodzenia, prześcigają się w obmowie i wymyślaniu sobie wzajemnem. Tam, ponad brzegami oceanu. Spokojnego, prasa amerykańska odznacza się sprytem i obrotnością redaktorów, a *San Francisco Chronicle* śmiało o lepsze isć może z *Times'em* londyńskim. Dziennikarstwo w Chicago odznacza się przede wszystkim poczuciem godności własnej.

Wydawcy najpoważniejszych dzienników miasta tego, jak: *Chicago Herald*, *Tribune*, *Inter-Ocean* i *Times* pamiętają zawsze, iż Chicago nie tylko stolicą jest Wielkiego Zachodu, ale i jednym z głównych miast ziemi całej.

Jeżeli miasto takie, czemu będzie w niem wystawa!

(—)

mieszkanie dla ludzi, a sąd człowieka kępają względy, których usunięcie nie w jego spoczywa moey.

Tak zwana przedmiotowość krytyki należy do złudzeń ostatniej epoki literacko-artystycznej.

Bo czyż ona możliwa?

Krytyk jest tak samo, jak autor, dzieckiem swojego czasu i otoczenia. Działają na niego pierwsze wrażenia, odebrane w domu, później profesowie, w końcu towarzystwo rówieśników, ich marzenia, cele i przesady. Stając przy warsztacie, przy robocie, rozporządza już zwykle recenzent pewnym zasobem gotowych wyobrażeń i upodobań, które dalsze doświadczenie dopełnia, łagodzi, szlifuje, ale rzadko stanowczo zmienia.

Mówi się o ogólnych, „odwiecznych” zasadach piękna, opierających się skutecznie działaniu czasu, wieków całych. Zasady takie istnieją niezawodnie, ale tworzą tylko główny zarys estetyki, doskonałej się ciągle w szczegółach, jak wszystko, co żyje. Drogowskazem przeto jedynym być nie mogą, gdy idzie o ocenę dzieła współczesnego.

Względnie przedmiotowa, o ile obiektywizm jest w możności człowieka, może być krytyka jedynie wobec dzieł przeszłości, ale wtedy traci charakter doradczy, bo staje się pro prostu historją, albo, jak chce Witkiewicz, filozofją sztuki.

Przedmiotowość jest już chociażby dlatego utopją, że nie wszyscy krytycy mogą się wykaazać tym samym stopniem talentu i tą samą wiedzą. Zdolniejsi, obdarzeni z natury poczuciem piękna i wykształceni, którzy rozwinęli w sobie wrodzony zmysł spostrzegawczy przez studia porównawcze, będą zawsze bliższymi prawdy od głów miernych i mniej doświadczonych.

Zamiast modnego dotąd obiektywizmu postawić

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— *Dziennik* dowiaduje się, iż specjalna komisja, zajmująca się kwestją kredytu melioracyjnego, odrzuciła projekt zorganizowania banku prywatnego, któryby wydawał pożyczki. Kredyt wydawany będzie z Banku państwa. Instytucją decydującą i zatwierdzającą pożyczki będzie komitet, utworzony przy ministerjum dóbr państwa.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż rada państwa zatwierdziła projekt nowych przepisów, dotyczących się górników, pracujących w kopalniach w guberniach południowych. Przepisy powyższe ustanawiają karę za rozpajanie robotników w karczmach i traktjerniach, znajdujących się w obrębie kopalni.

— Ministerjum oświaty wniosło do rady państwa projekt nowej ustawy dla seminarjów i uczelniśkich.

— Z inicjatywy p. ministra sprawiedliwości postanowiono, jak donoszą dzienniki petersburskie, utworzyć w Petersburgu stałe biuro zjazdów przedstawicieli różnych instytucyj prawnych.

— Według przybliżonego obliczenia ministerjum dóbr państwa, w Rosji europejskiej gruntów ornych znajduje się ogółem 100 milionów dziesięcin.

— Departament poczt i telegrafów wydał rozporządzenie, dotyczące przesyłek pocztą miejską. Za przesyłkę gazet, druków, papierów, próbek i t. p. pobierana będzie następująca opłata: od druków do 1-go luta wagi po 1 kop., wyżej nad lut po 2 kop. za każde 8 lutów; od papierów aktowych i próbek towarów, jak dotąd, po 2 kop. za każde 2 luty, przyczem najniższą cenę oznaczono, oprócz Petersburga i Moskwy, po 3 kop. za przesyłkę. Waga przesyłek po 1 opaskę dla druków i papierów nie może przenosić 128 lutów, a dla próbek — 20-tu lutów.

— Wbrew wszelkim doniesieniom, jak dowiadujemy się z zarządu stacji filtrów wodociagowych na Koszykach, trzecia maszyna, obstalowana w Anglii do użytku filtrów, jeszcze nie nadeszła. Przysłało tylko przed kilku dniami części składowe kotłów i pomp, które złożono na dziedzińcu stacyjnym, z Anglii zaś przed kilku dniami przyjechało kilku monterów do ustawiania spodziewanej maszyny, którzy wszakże dotychczas wyczekują na zajęcie, gdyż maszyna jest w drodze pomiędzy Warszawą i Hamburgiem.

— W dniu wczorajszym przybyło tylko dziesięciu delegowanych do liczenia pieniędzy w Banku, cały więc ciężar spadł na członków komitetu, uznojoných od kilku tygodni trwającą operacją, lub na delegowanych mających upoważnienie od nieprzybyłych; wreszcie pomagali przysięgli liczebni, a z kasjerów Banku pp. Adam Miklaszewski i Feliks Jamiołkowski. Prezydujący w komitecie kwest, hr. Wiktor Ronikier prosi uprzejmie członków komitetu: pp. Jana Gautier, Antoniego Wernera, Ignacego Bednawskiego, tudzież poniżej wymienionych delegatów,

należy: talent krytyczny, naukę literacką lub artystyczną i — przymiot najważniejszy dla każdego sędziego — uczciwość.

Krytyk w kierunku danym odpowiednio uzdolniony i przygotowany, gdy posiada serce prawe, brzydczące się rozmyślnem kłamstwem, zawiścią i ścisłością, robi zawsze, co do niego należy, chociażby był jaknajwięcej subiektywnym, czyli najgorliwszym krzewicielem swoich osobistych poglądów i ideałów. Przeciwnika uszanuje, wroga nie skrzywdzi, ordynaryjną reklamą lub jeszcze ordynarniejszą stronością nie splami się nigdy.

Niechby krytyka była przede wszystkim uczciwa, a wtedy możemy obyc się bardzo dobrze bez przedmiotowości, prawosć bowiem popołu z talentem i wykształceniem stwarza sama przez się, bez formulek takich lub innych, względny, „ludzki” obiektywizm.

Witkiewicz żąda, aby krytyk był „sumieniem artysty, wielką otwartą żrenicą prawdy”. Ale gdzież ta „prawda”, kto dotarł do niej, kto odstąpił jej zakryte ciagle oblicze? Co ojeowie nasi nazywali prawdą w rzeczach filozofji, sztuki i literatury, my, synowie ich, obaliliśmy; co się zaś nam wydaje oczywistością, następne pokolenie wysmieje. *Circulus vitiosus...*

Zbyt rozległe cele zakreśla Witkiewicz krytyce, zwłaszcza bieżącej, współczesnej, która nie autorów kształci, lecz tylko publiczność.

Głów twórczych mistrzem jest życie, doświadczenie, wprawa. Talent rozwija się sam, idąc coraz dalej, wyżej w kierunku osobistych uzdolnień i upodobań; gdy bowiem nie posiada w sobie wewnętrzznego parcia do doskonałości, tego czegoś, co ploszy sen z jego powiek, co go męczy, niepokoi i zmusza do twó-

aby stanowczo zechcieli przybyć do kasy Banku w d. 10-ym b. m., t. j. w piątek, o godz. 5½ po południu, jako dniu ostatecznym, a przeznaczonym na liczenie i podpisanie protokołów z pieniędzy, jakie się znajdują w workach. Lista delegowanych: pp. Bogdański, Berent, Białozor, Gutman, Kamiński, Komar, Krysztofowicz, baron Lesser, Łabęcki, Maciuszewski, Milde, Niedźwiedzki, Nagórny, Piaszczyński, M. i Br. Puchalscy, Przysiecki rejent, Rajch, Rajchman, Sulowski, Suchorzewski, Thonnes, Wężyk, dr. Wichrowski, Winnicki.

— P. oberpolicmajster miasta Warszawy podniósł projekt, aby remanent funduszu biura kontroli służących był obracany na nagrody pieniężne dla służących. Do nagrody będzie dawała prawo służba najmniej pięcioletnia w jednym domu. Nie ulega wątpliwości, że nagrody takie przyczynić się muszą do umoralnienia służby.

— Za wykroczenia przeciw przepisom meldunkowym 33 stałych mieszkańców Warszawy skazano w drodze administracyjnej na kary pieniężne w ogólnej sumie 231 rs. 45 kop.

— Ponieważ przekonano się, że częstokroć przybywający do przytułku dla rekonwalescentów przy ul. Dzielnej, jako zaprędko wypisani ze szpitali z widocznymi oznakami gorączki, niezagojonymi ranami, lub zanadto osłabieni jeszcze, po oględzinach lekarskich w przytułku, ponownie odsyłani są do szpitali dla dalszej kuracji, przeto zarząd przytułku ma wystąpić do rady miejskiej dobroczynności z prośbą o zwrócenie na to uwagi ordynatorów szpitalnych i zalecenie im, aby nie kwalifikowali zawczasem chorych do przytułku.

— W dniu wczorajszym w tutejszym sądzie okręgowym sprzedane zostały w drodze subhastacji następujące nieruchomości: folwark Utucek, w powiecie warszawskim, obejmujący 98 morgów, obciążony długami w ilości rs. 12,250, nabył p. Tomasz Oleśkiewicz za rs. 5,223; osadę Kaskadę, w pow. warszawskim, składającą się z 3 m. gruntu i garbarni parowej, nabyła p. Krystyna Blunck za rs. 18,950, długi hipoteczne wynosiły rs. 13,200; jednopiętrowy dom z takąż oficyną przy ulicy Ostrowskiej pod nr. 11-ym, obciążony długami w ilości rs. 17,605, kupiła p. Karolina Butwiłowiczowa za rs. 6,130; kolonję nr. 611/248 we wsi Wola pod Warszawą, obejmującą 45,534 łokci kw. placu z domem mieszkalnym i zabudowaniami gospodarczymi, nabył p. Józef Szweczykowski za rs. 9,000, długi przewyższały sumę sprzedażną tylko o rs. 100; kolonję nr. 724/201 na Woli, składającą się z 122,530 łokci kw. placu i budynków drewnianych, obciążoną długami na sumę rs. 5,710, kupiła p. Helena Przybyszewiczowa za rs. 4,415.

— Wiadomość o przepisach konwersji 5% biletów bankowych, z polecenia p. ministra finansów, została rozwieszona we wszystkich tutejszych kancelariach cyrkulowych, oraz w gmachu ratusza.

— Celem zbadania pod względem sanitarnym, budowlanym i bezpieczeństwa ogniowego posesji pod nr. 35-ym przy ul. Ślizkiej, została mianowana specjalna komisja. W posesji tej ma być założona fabryka krystalizacji sody.

— zwiędnie i uschnie, chociażby go sam Taine uczył zasad estetycznych.

Krytyk współczesny jest tylko pośrednikiem między twórcą a publicznością, którą kształci, ułatwiając jej zrozumienie dzieła literackiego lub artystycznego. Jako nauczyciel wielkich mas, nie potrzebuje być ani „sumieniem artysty”, ani „źrenicą prawdy”. Wystarcza najzupełniej, gdy ustawi czy książkę czy obraz w świetle takim, aby profan dzieła „widział”, i aby się dowiedział, co i jak czytać lub oglądać. Sąd ostateczny, prawdziwy wyda dopiero pokolenie następne.

Lat temu dziesięć, gdy zaczynałem działalność krytyka literackiego, nie byłbym się spierał z Witkiewiczem o tak przesłuchane określenia, jak: „sumienie artysty” i „źrenica prawdy”. Młodość przeczenia zawsze siły swoje, kocha się w głośnych słowach i pięknych zwrotach. Dziś jednak, po dość długim doświadczeniu, przekonawszy się w praktyce o niemocy rad i wskazówek, udzielanych twórcom, pozwalałam sobie nie wierzyć w doradzość krytyki. Niech informuje publiczność, a ucziwie, bez zawiści i nienawiści, o co trudniej, aniżeli się pospolicie zdaje. Gdy będzie sumiennym pośrednikiem między autorem a profanami,—spełniła swoje posłannictwo.

O ile krytyka malarska Warszawy odpowiada temu pozornie skromnemu zadaniu, nie moja rzeczą oceniać. Witkiewicz, jako malarz, zna się bezwzględnie na dziełach pięknych lepiej od recenzentów, nie mających nic wspólnego z płótnem i farbami, a jako umysł, wykształcony gruntownie, co poświadcza każda kartka jego książki, zasługuje na wiarę.

— Zarządzający domami: Dominik Krzywoszewski i Władysław Popowski za wykroczenia meldunkowe zostali skazani w drodze administracyjnej na kary pieniężne po rs. 10 każdy.

— Stojący bezczynnie od lat kilku w ogrodzie Krasieńskich kiosk do sprzedaży dzienników został obecnie usunięty i przeniesiony na róg placu Trzech krzyży i alei Ujazdowskiej.

— W dniu wczorajszym, w Towarzystwie wzajemnej pomocy subjektów handlowych i przemysłowych m. Warszawy, przyjęto do grona członków przez balotowanie: na protektora p. Bronisława Łackiego, na członków rzeczywistych 19, odłożono do następnego balotowania 7; do czasu ukończenia szkoły handlowej odłożono jednego kandydata, nie przyjęto jednego. Pan Leopold Kronenberg zaproszenie na członka protektora przyjął i nadesłał do kasy Towarzystwa jednorazowo rs. 100, dr. Józef Zawadzki (Leszno 69) zaoferował swoje usługi Towarzystwu, jako lekarz honorowy.

— W dniu wczorajszym wyjechał do Iwangrodu wice-inspektor korpusu leśniczych r. t. Cholszewników, przyjechał zaś z Lublina członek rady państwa rz. r. t. Nabokow.

— Bawi w Warszawie dr. Michał Kaufman, ordynujący w Marjenbadzie.

— Ostatnia posługa.

Dziś odprowadzone zostały na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki ś. p. dra Henryka Łuczkiwicza, którego działalność na polu lekarskim i naukowym otrzymała zasłużoną sławę.

Śmiertelne szczątki, złożone w metalowej trumnie, spoczęły na katafalku otoczonym egzotycznymi roślinami w dolnym kościele św. Krzyża.

Na trumnie złożono pięć wieńców, a mianowicie: „Od studentów swemu profesorowi”, „Od kolegów-lekarzy z dr. żel. terespolskiej”, „Od redakcji *Gazety lekarskiej*”, „Od redakcji *Wielkiej encyklopedji ilustrowanej* swemu redaktorowi działu lekarskiego”, i „Profesorowi Łuczkiwiczowi *Kurjer Warszawski*”.

Nabożeństwo żałobne, odprawione w górnej świątyni, celebrował ks. Radzikowski.

Jakiś tenor-amator odśpiewał na chórze podniosłą pieśń pokutną Moniuszki.

Po nabożeństwie o godz. 12-iej w południe nastąpiło wyprowadzenie zwłok.

Żałobnym celebrazem był ks. Tarnowski z parafji św. Aleksandra, w której nieboszyk mieszkał.

W orszaku pogrzebowym zauważyliśmy dawnych kolegów: Miklaszewskiego, Aleksandrowicza, Jurkiewicza i Mierzynskiego, wreszcie szeregi grono lekarzy, przeważnie uczniów nieboszyka.

Znajdowali się też i studenci wydziału lekarskiego, którzy na własnych barkach zanieśli trumnę aż na Powązki.

Redakcja *Wielkiej encyklopedji ilustrowanej* była w komplecie.

— Z literatury.

* Zapowiadane przez firmę Gebethnera wydawnictwo wielkiego dzieła Leixnera „Wiek XIX-ty” w przekładzie Rawity ukazało się w druku.

Po krytyce i krytykach przychodzi kolej na publiczność, której Witkiewicz odmawia zamilowania do sztuki i poczuć prawdziwego piękna. Z niezwykłą gwałtownością napada na naszych bogactwów, nie troszczących się zupełnie o malarstwo i rzeźbę.

— Kłamstwem jest—wola (str. 140)—że u nas nie ma pieniędzy na pokrycie kosztów istnienia sztuki swojej. W rękach naszej arystokracji rodowej i zubożonych rozwojem handlu i przemysłu kapitalistów, pochodzenia niemieckiego lub żydowskiego, jest dosyć bogactwa.

— Można powiedzieć tym, którzy na całym świecie stanowią o materialnej stronie istnienia sztuki; tym którzy posiadają całe powiaty ziemi, miliony i t. zw. pałace, t. j. arystokracji i plutokracji: jesteście barbarzyńcami (str. 44).

Mniej więcej tak samo, aczkolwiek w formie innej, po swojemu, skarży się Franciszek Kostrzewski w świeżo wydanym „Pamiętniku”.

— Żyć jednak z procederu malarskiego, komu tak Opatrzność kazała, trzeba, i jako doświadczony, z ręką na sercu, powiem, że można, ale trzeba przede wszystkim być zabawnym, t. j. tworzyć rzeczy małe, wesołe, tanie i na czasie. Dzięki takiemu postępowaniu można z dnia na dzień jakoś przeżyć, ale trzeba od czasu do czasu na imiennym palnąć darmo temu lub owemu jakiejś powinszowancko ilustrowane, dziwnie uprzejme a delikatne. Karykatura winna być przyjemna, t. j. o ile można najładniejsza, a podobna i jaknajgrzeczniejsza. Broń Boże ośmieszać, tylko basować, co wlezie.

(Dok. nast.)

Teodor Jeske-Choiński

Wczoraj otrzymaliśmy zeszyt 1-szy; przekład staranny, ilustracje liczne i wykwiłtne.

* Księgarnia nakładowa M. Wołowskiego zaczęła wydawać w tomach głośną pracę Lombroso „Człowiek zbrodniarz”.

Dotąd ukazał się tom 1-szy w tłumaczeniu Popławskiego.

* Otrzymałmy zeszyt 22-gi „Encyklopedji ilustr. medycyny i higieny” dra Bonami’ego; wydawnictwo doprowadzone już do lit. R.

* Na ogłoszony przez redakcję *Rolnika i Hodowcy* konkurs na najpraktyczniejsze wzory rejestrów gospodarskich, którego termin upłynął z d. 31-ym marca, nadesłano ogółem 14 prac, zaopatrzonych następującymi godłami: 1) „Korab”, 2) „Wiedza—bogactwem”, 3) „Rachunek jest obowiązkiem”, 4) „Nemo sapiens nisi patiens”, 5) „Fit faber fabricando”, 6) „Kredka”, 7) „Ziemia, kapitał, praca i rachunek”, 8) „Kaliszanin”, 9) „Precz, precz narzekanie”, 10) „Lit. H. D.”, 11) „Quousque tandem”, 12) „Rachunek rodzi pieniądź”, 13) „Pamiętaj rozchodzie życie z przychodem w zgodzie” i 14) „O doświadczenie, doświadczenie, ty najdroższa drogo życia ludzkiego”. Redakcja *Rolnika i Hodowcy* przystąpiła już do kopiowania sposobem litograficznym powyżej wyszczególnionych prac, które niezwłocznie po ukończeniu tej czynności będą rozesłane wszystkim kółkom sądzącym i towarzystwom rolniczym ze specjalną instrukcją.

— Z teatru i muzyki.

* Trupa russka daje jutro dziewiąte przedstawienie. Odegrane zostaną sztuki: „Gapiatko” i „Strachy”.

* Cieszący się powodzeniem tak potężnym „Honor” ukaże się jutro po raz szósty na deskach teatru Rozmaitości.

* Teatr Mały daje jutro po raz trzynasty wyborną krotechwilę „Państwo Moulinard”.

Widowiska dopełnią „Figue Chochlika” z Zimajerową.

* Z „Ojca marnotrawnego” Dumasa (syna) odbyła się w Rozmaitościach próba czytana.

Rola tytułowa spoczęła w rękach p. Leszczyńskiego.

Dalszą obsadę tworzą panie: Br. Chraszczewska, Czakówna, Lüdowa, Niewiarowska, Ostrowska, pp.: Frenkiel, Nowicki, Szymanowski, Tatarikiewicz i Wolski.

* Z powodu niedyspozycji panny Cordier zaszła dzisiaj zmiana widowiska operowego.

Zamiast „Hugonotów”, afisz ogłosił „Carmen” Bizeta.

* Wznowienie „Strasznego dworu” Moniuszki nastąpi pojutrze.

Próby z arcydzieła moniuszkowskiego odbywają się codziennie pod kierunkiem p. Rzebiezka.

* Wczorajszego wieczora na przedstawieniach znajdowało się osób w teatrach: Letnim na przedstawieniu trupy russkiej Korsza 691, Rozmaitości 525 i Małym 301; na koncercie Towarzystwa muzycznego w salach reutowych 610.

— Opozycja.

Przeciwko uchwale komitetu Towarzystwa sztuk pięknych, objętej cyrkularzem, powtórzonym w dzisiejszym rannym numerze *Kurjera*, a dotyczącej bezpłatnego reprodukcji obrazów w *Tygodniku ilustrowanym*, zaoponowała tutejsza kolonja malarska.

Artyści utrzymują, iż po zwinięciu kilku pism ilustrowanych, a tem samem zmonopolizowaniu pracy ilustracyjnej przez *Tygodnik*, urzeczywistnienie pomysłu dawnego komitetu zaszkodziłoby dotkliwie interesom rysowników.

Do wyrażenia opozycji na dzisiejszym wieczornym posiedzeniu nowoobranego komitetu artyści upowaznili kolegów, a zarazem członków tegoż komitetu, pp. Adama Badowskiego oraz L. Wyczółkowskiego.

— Skrzypce.

Dobre skrzypce dla wirtuoza stanowią pewnego rodzaju kapitał, lecz znaleźć taki wyborowy instrument jest dość trudno.

Dowodem Barcewicz, który oddawna już poszukuje skrzypiec.

Wszystkie oferty, jakie dotąd artyście czyniono, okazały się nieodpowiedniami.

Raz nawet Barcewicz dla skrzypiec odbył podróż wśród zimy podróż w okolice Miechowa, sława jednak instrumentu okazała się fałszywą, były to bowiem zwykłe pospolite skrzypce.

To, czego nie mógł znaleźć wirtuoz, dostało się melomanowi.

Jeden z mieszkańców naszego grodu, pan X., ku pił przypadkowo wyborowy instrument za 500 rs.

Prawdziwy Stradivarius, należycie odrestaurowany, miał już nieraz w rękach Barcewicz.

Właściciel żąda jednak 7,000 rs.

Artysta ofiaruje 5,000 rs.

I tak dla pana X. dobry zarobek, więc może tranzakcja dojdzie do skutku.

— Pisanki.

Malarz i archeolog, p. Tadeusz Dowgird, przed opuszczeniem Warszawy wykończył nader mozolną pracę skopjowania przeszło 3,000 „pisanek” czyli jaj wielkanocnych, zebranych z rozmaitych krajów.

Oprócz rysunków, pan D. przygotował do druku obszerną „Monografię pisanek”, która już znalazła nakładcę.

— Kradzież czy zguba?

W dniu wczorajszym przyjechał z Moskwy perski kupiec drogich kamieni, Risman-Teret-Ogły, udający się przez Warszawę do Holandji.

Kupiec w podróży był chory i większą część drogi przespał.

Przybywszy do Warszawy, z przerażeniem spostrzegł brak pugilaresu, który stanowił dla niego cały majątek, zawierał bowiem następujące drogie kamienie: 68 brylantów różnej wielkości, 45 rubinów, 70 szafirów i 87 szmaragdów.

Kamienie te, według Rismana, przedstawiają wartość około 40,000 rs.

Z pugilaresem swym, umieszczonym w długiej i

okrytej tkaniną nie śmie przeto twierdzić, czy to była kradzież, czy też zguba.

Risman-Teret-Ogły bezzwłocznie udał się w powrotną drogę i rozesłał telegramy, obiecujące znalazcy sowitą nagrodę.

— Ucieczka.

Zamieszkały na Nowej Pradze Jan Kotkowski, powróciwszy po tygodniowej nieobecności do domu, zastał nieład w mieszkaniu.

Okazało się, iż żona jego, Ludwika Kotkowska, wyłamała zamki w biurku i zabrawszy około 700 rs. i cenniejsze sprzęty, uciekła.

— Z wichury.

Podczas silnego wiatru nocy wczorajszej przewróciły się cztery duże drzewa na Saskiej Kępie.

Robotnik, Szczepan Jasiuk, został jednym z drzew obalony na ziemię.

Jasiuk poniósł ciężkie obrażenia obu nóg.

— W obiedzie.

Wczorajsze wieczora pan D. w przejściu przez aleje Jerolimskie został zaczepony przez jakąś niemłodą, przyswoicie ubraną kobietę, proszącą o wskazanie adresu szacha perskiego.

Pan D. zrozumiał, iż ma do czynienia z obłąkaną, odwrócił się więc, lecz nieznaną wymierzyła przechodniowi silny policzek.

Następnie warjatka pobiła 10-letnią Janinę Sikorską. Jak się okazało, Ludwika Szymańska dopiero wczoraj dostała obłędu.

Furjatkę musiano obezwładnić i oddano pod nadzór rodziny.

— Nagły zgon.

Wczorajsze wieczora podniesione na ul. Elekoralnej jakąś kobietę w stanie bezprzytomnym.

Przyniesiona do szpitala św. Ducha, niebawem zmarła.

Jest to Teodora Puchniewska, wdowa po urzędniku, zamieszkała pod nr. 2-im przy ul. Kamienne Schodki.

— Dzieciobójstwo.

W sieni domu pod nr. 7-ym przy ul. Piwnej znaleziono zwłoki nowonarodzonego niemowlęcia, owinięte w płótno i peratę. Na zwłokach są ślady gwałtownej śmierci.

— Zamachy samobójcze.

Dziś rano zamieszkała pod nr. 22-im przy ul. Hożej Maryanna Kwiecińska wyszła na miasto, pozostawiając w domu 18-letnią córkę Jadwigę.

Znalazszy się na ulicy, Kwiecińska spostrzegła, iż nie wzięła pieniędzy.

Powraca więc do mieszkania i zastaje córkę swą wiszącą na haku.

Straszny krzyk Kwiecińskiej sprowadził stróża i sąsiednich lokatorów.

Postrońnek natychmiast przecięto i dziewczę, po długich usiłowaniach, przywrócono do przytomności.

Jadwiga Kwiecińska przyczyny rozpaczliwego zamiaru wyjawiać nie chciała.

Żona krawca z Powązek, Elżbieta Talikowa, wiedząc, iż mąż pije w szynku i traci pieniądze, udała się do szynkowni w celu wyprowadzenia małżonka.

Krawiec sprzeciwił się, a nawet żonę pobił.

Zrozpaczona kobieta postanowiła więc odebrać sobie życie.

W tym celu połknęła sporą ilość fosforu.

Domownicy, spostrzegwszy pierwsze objawy zatrucia, pośpieszyli z ratunkiem.

Talikową na razie ocalono, lecz stan jej zdrowia jest dotąd groźny.

— Pożary.

W krowarze Kijoka pod nr. 59-ym przy ul. Żelaznej, wynikł ogień na poddaszu.

Koniarze z 4-go oddziału pożar stłumili.

W hotelu Brühlowskim w jednym z numerów zapaliły się franki.

Śluby miejscowa ogień ugasiła.

Trupa ruską.

W dniu wczorajszym artyści trupy p. Korsza odegrała na deskach teatru Letniego dwie sztuki:

„Wietrzniaka” p. P. P. Gnedyna i „Podług nowej metody” p. N. J. Samajłowa.

Pierwsza, nazwana na afiszu „komedją”, jest właściwie szeregiem bardzo luźnie powiązanych scen z życia zagrzebanych w ciszy wiejskiej rolników.

Jest w niej usiłowanie przeciwstawienia ludzi, którzy pracą fizyczną około roli, w zapadłym kąciku zadawalniają wszystkie swoje pragnienia: są zdrowi, weseli, szczęściem rodzinnem rozpromienieni—z Wiktorem Piotrowiczem Wołchowskim, bywalcem światowym, co w pościgach za czemś urojonym zламаł życie i serce wyziębił.

Przyjeżdża on na wieś do swojego kolegi szkolnego i przyjaciela i, znudzony, rozpróżniony zdobywa się tam zaledwie na jedno: na bałamucenie młodej żony prostodusznego gospodarza domu, Wiary Aleksandrówny.

Ale, niestety, Wiara Aleksandrówna znajduje dość siły, aby się oprzeć wietrzniakowi, który ma po za sobą cały szereg przelotnych romansów. Jest to zresztą bardzo naturalne, bo ów „stołeczny” wietrzniak nie okazuje się bynajmniej ponętym i, co gorzej, wyraża się wobec kobiety, którą pragnie uwieść, bardzo... nieparlamentarnie.

Otrzymuje tedy ostrą odprawę—i ze skromnym swoim tłumoczkim jedzie dalej w świat, podobno do zamożnej ciotki...

Sztuka, naszpikowana mnóstwem tyrad ekonomiczno-agronomicznych, kończy się niezwykle wesoło: całą batalją całusów, jakie na ustach młodzieńckiej panienki składa ekscentryczny książę Charykow-Olsufiew, zapalony wieśniak, który się wyróżnia zapachem stajennym, a chwali odciskami na dłoniach.

Przesuwa się jeszcze w sztuce p. Gnedyna wyborny typ tehrzliwego naczelnika straży ziemskiej, drżącego nawet przed wzrokiem energicznej obywatelki Tretjakowej; nie mogąc wymknąć się z pod wpływu wiejskiej tyranki, ucieka on pokryjomu, aby się podać do dymisji.

„Wietrzniaka” artyści russcy grali wczoraj bardzo dobrze, z doskonałą charakterystyką i ze zwykłym sobie realizmem. Więc też liczne oklaski zbierali pp.: Żurawlewa, Koszowa i Romanowska, pp.: Ludwigo, Jakowlew, Wiazowski i Swietłow.

Komedyjka p. N. J. Samajłowa „Podług nowej metody” jest zabawną blueta.

Nową metodę poznawania kawalerów wprowadza młoda wdowa Antonina Aleksandrówna, która zjawia się wieczorem w kawalerskim mieszkaniu starającego się o jej rękę Mikołaja Piotrowicza, aby zobaczyć jak on żyje i jak mieszka, i aby wysnuć z tego przekonanie o jego wartości moralnej.

Bluetkę tę wesoło odegrali pp.: Martynowa i Omutowa, pp.: Swietłow i Walentinow, który stworzył doskonały typ głupkowatego pisarza sztabu jeneralnego.

NOTATNIK TERMINOWY

— D. 11-go kwietnia, o godz. 2-jej po południu, w lokalu Towarzystwa przy ulicy Krak.-Przedm. pod № 7-ym, odbędzie się dwudzieste doroczne zwyczajne zgromadzenie ogólne akcjonariuszów warszawskiego Towarzystwa ubezpieczeń od ognia.

— D. 11-go kwietnia, o godz. 8-jej wieczorem, w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa, odbędzie się posiedzenie członków sekcji chemicznej Towarzystwa przemysłu i handlu.

W Towarzystwie muzycznym.

Że urok nowości zawsze jest czynnikiem przyciągającym, dowiódł tego wczorajszy wieczór „większy” w Towarzystwie muzycznym, na którego programie naczelnie miejsce zajmowały popisy p. Hławacza na harmonijanie i harmonjum. Artysta powtórzył szereg utworów, wykonanych na własnym koncercie, wprowadzając słuchaczy w podziw odrębnością kolorytu.

W obszernych jednak salach reutowych harmonijano nie mogło sprawiać tego efektu, który dotychczas więcej jest odpowiednim do rozmiarów zwykłego salonu. Do popisów swych z powodzeniem użył p. Hławacz harmonijana, zbudowanego w tutejszej fabryce fortepjanów braci Kerntopf.

Nie mniejszą ciekawość wzbudził pierwszy u nas występ publiczny panny Wandy Podgórskiej. Młodzianka wjolinistka, po ukończeniu szkoły muzycznej we Lwowie, gdzie zdobyła sobie medal srebrny, obecnie rozpoczyna samoistną karierę artystyczną.

Z dzieł, wykonanych wczoraj, panna Podgórska wybrała na popis *allegro* z koncertu K. Lipińskiego i fantazję z op. „Otello” Ernsta—wynieśliśmy przekonanie, że mamy do czynienia z talentem prawdziwym, godnym jaknajpoważniejszego poparcia.

Wszystkie czynniki zasadnicze techniki skrzypcowej posiadają w jej grze już znaczny stopień rozwoju, idzie obecnie o to, aby je doprowadzić do rzeczywistej równowagi i artystycznej harmonji.

Nie wątpimy też wcale, że pod kierunkiem powa-

żnych mistrzów talent panny Podgórskiej rozwinąć się zdoła w sposób niepośledni, pozyskując dla sztuki naszej pierwszorzędną artystkę.

Przyjmowana nader serdecznie, nad program panny Podgórska dorzuciła sympatyczną „Kolysankę” Wrońskiego.

Ozdobą prawdziwą programu było wykonanie wielkiej arji (E major) z op. „Fidelio” Beethovena. Pani Marja D'Orio w wspaniałym tym epizodzie jedynego dzieła scenicznego wielkiego symfonisty przedstawiła się jako śpiewaczka, obdarzona rzeczywistym temperamentem dramatycznym. W szeregiem traktowaniu muzycznej frazy, w dykcji pełnej wyrazu znać niewątpliwie wpływ obecnego mistrza śpiewaczki—p. Władysława Miller poszczycić się może tą metamorfozą, która z niewielkiego głosu salonnego zdołała wyrobić organ, godny tak poważnych zadań.

Oprócz arji Beethovena, pani D'Orio wykonała z wdziękiem i uczuciem pieśń Noskowskiego („Gdzieżście znikli”) i Kleczyńskiego „Scherzo”, utwór wymagający niemałej finezji deklamacyjnej. Nad program artystka obdarzyła słuchaczy zawsze świeżą i miłą „Polną różyczką” Moniuszki.

St. Ciechomski

ZE ŚWIATA.

× Wystawa sanitarna. Wydział gospodarzy zebrania lekarzy i przyrodników w Krakowie zamierza urządzić wystawę sanitarną i wynalazków naukowych, a jeżeli się da, także przemysłu lekarskiego. Wydział ogłasza, iż kto by w wystawach tych chciał wziąć udział, zechce się zgłosić do ostatniego b. m. do dra Michała Śliwińskiego: Kraków, Mikołajska, 4, z zawiadomieniem, co, w jakiej ilości i objętości gotów byłby wystawić. Komitet powziął także myśl utworzenia specjalnej sekcji psychologicznej. Komitet uprasza wszystkich, pracujących na niwie psychologicznej albo w dziedzinach, z nią związek mających, aby zechcieli referatami i udziałem swoim przyłożyć się do pomyslnego urzeczywistnienia myśli sekcji psychologicznej. Wytyczne punkty referatów ujął komitet w następującym programie: 1) psychologia teoretyczna; a) referaty z psychofizjologii, b) psychofizyki, c) psychologii porównawczej, d) etnopsychologii (*Völkerpsychologie*), e) psychopatologii (ze stanowiska teoretycznego); 2) psychologia stosowana; a) referaty z zakresu zastosowań psychologii do celów pedagogicznych, b) referaty o stanie psychologii w szkołach i używanych podręcznikach; 3) kwestja dotychczasowego stanu i rozwoju psychologii. Tematy do sekcji psychologicznej należy przysłać pod adresem profesora Napoleona Cybulskiego.

× Rozwiązanie komitetu. Członkowie ściślejszego komitetu budowy pomnika Mickiewicza postanowili zrzec się prowadzenia dalej tej sprawy, a to ze względu na uchwałę, jaką powzięła jednomyślnie krakowska rada miejska, aby pomnik stanął tylko w rynku głównym miasta. Wobec tego, przewidywanego zresztą złożenia mandatów, nie ulega wątpliwości, iż obowiązek dokończenia sprawy spadnie na radę miejską.

× Pracowity pisarz. Maurycy Jókai, mimo swoich 66-u lat, czynnym jest niezmordowanie. Odpowiadając na zaproszenie, udał się on temi dniami do Szegedina, gdzie przewodniczył otwarciu wystawy obrazów. Tego samego wieczora jeszcze sędziwy pisarz wygłosił dwa odczyty: jeden o Petőfim, drugi zaś o tysiącleciu istnienia Węgier. Po odczytach Jókai obecnym był na uczcie, wydanej na cześć jego, w czasie której wystąpił z długą mową, skierowaną do kobiet Szegedinu, wywdzięczając się za ofiarowane mu przez te ostatnie: biurko i fotel.

× Superga, stary grobowiec królów Sardynji, w którym świeżo złożono zwłoki księcia Napoleona, położona jest o godzinę drogi od stolicy piemontkiej Turynu, na wysokości 650 metrów i powstanie swoje zawdzięcza słubowi pierwszego króla z domu sabaudzkiego. Podczas wojny hiszpańskiej o prawa dziedzictwa do tronu, gdy Turyn osaczony został przez francuzów, pośpieszył na pomoc kuzynowi swojemu Wiktorowi Amadeuszowi II-mu, cesarski wódz, książę Eugenjusz Sabaudzki. Na miejscu, gdzie obecnie wznosi się grobowiec rodzinny sabaudzicków, słynny wódz obserwował przy boku Wiktora Amadeusza pozycje nieprzyjaciela, szkicował plan bitwy. Skoro książę Eugenjusz wyraził przekonanie, że pobije wroga zastępy, Wiktor Amadeusz padł na kolana i ślubował Madonnie Della Grazia, której zbudowano na pagórku nędzną kaplicę, iż wzniesie jej wspaniałą świątynię, jeżeli mu dopomoże do odpędzenia wroga z pod murów miasta. W d. 7-ym września 1706-go r. książę Eugenjusz odniósł stanowcze zwycięstwo, dzięki czemu kuzyn jego zyskał Sycylię i godność królewską. Nowy król nie zapomniał o uczynionym ślubie, i kazał na miejscu małej kapliczki wybudować wspaniałą gmach, który został w r. 1749-ym uroczystie poświęcony. Dopiero w r. 1778-ym galerje podziemne przeznaczono na grobowiec rodziny króla Amadeusza II-go, gdzie on sam, oraz Karol Emanuel III-ci zostali pochowani. Posąg marmurowy Archanioła Michała strzeże wejścia do grobowca, zbudowanego w kształcie krzyża, a oświetlonego słabym blaskiem wiecznej lampy

W czterech niszach bocznych stoja figury marmurowe, wyobrażające: Wiare, Mikosierdzie, Łaskę i Sztukę. Ściany są z kolorowego marmuru, ozdobione ukoronowanymi czaszkami. Na środku grobowca stoi sarkofag marmurowy, w którym pozostają zwłoki ostatniego króla, dopóki nie umrze jego następca. U wnieścia do grobowca umieszczony napis zawiadamia, że Wiktor Emanuel spoczywa w stolicy państwa, gdzie obwołany został ojcem ojczyzny, w rzymskim Panteonie.

× Dwie matki jednego dziecka. W „Barge Office” w Nowym Jorku rozstrzygał się temi czasy spór, podobny wielce do załatwionego ongi przez mądrego króla Salomona. Niejaka Kazimiera Porosco, przybyła do Nowego Jorku na pokładzie statku „Waesland” z Antwerpii, przywiozła ze sobą 9-miesięczne dziecko, które podała za swoje. Że jednak nie była zamężna, zatrzymano ją. Tego samego dnia zgłosiły się do „Barge Office” dwie dostatnio ubrane damy, domagające się wydania dziecka, które, wedle nich, należeć miało do ich siostry, Pauliny Galtz, która tym samym statkiem, co i Kazimiera, do Nowego Jorku zawinęła. Twierdziły one, iż Kazimiera służącą była ich siostry i w tym samym czasie, co ona, została matką, że jednak dziecko jej wkrótce po urodzeniu zmarło, oddano jej zatem drugie, jako mamce. Sprawę na razie załatwiono w ten sposób, iż Kazimierę wypuszczono na wolność w charakterze mamki dziecka, o którego posiadanie zawzięcie walczyła.

BANKI MYDLANE

- Al! z kimże mam honor!
- Jestem Bylski.
- Bylski? Bardzo mi przyjemnie. Czy pan czasem nie krewny Wszędobylskiego?...
- *
- Słuszna racja.
- Ty, raku zatracony, czego do szkoły nie idziesz?
- Nie wydziewajta, matulu. Jak będę umiał czytać i pisać, to pisarzem zostanę, a ja wolę wójtem...
- *
- Dorożkarz nr. 20,151 staje przed sądem za nieostrożną jazdę. *Notabene* zacy automeдон jest pijaniuteńki, jak Bela.
- Jesteś oskarżony o przejechanie na ulicy pani X. Co powiesz na swoje usprawiedliwienie?
- Wielmożny sądzie, to nie ja, to konie właściciela dorożki. Ja jestem tylko parobkiem
- A czemużeś nie krzyczał?
- Co miałem krzyzczeć? Albo to mnie przejechali?
- *
- Panie Gapski, czy pan nie jesteś krewnym Iksa?
- O, nie! Ale kiedyś byłem
- Jakto, kiedyś?
- No tak; ojciec mój chciał się przez jakiś czas żenić z jego matką, ale dał sobie pokój.
- Komitet kwest donosi nam, iż p. E. H. złożył po ukończeniu kwesty na ręce p. Marii Lentzkiej rs. 3. Kwestującej w wielką sobotę w kościele po-wizytkowskim; również złożono na ręce pani p. A. Wojciechowej Górskiej rs. 2 kop. 40 do kwesty przez nią zbieranej w wielki piątek w kościele św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej i p. Stanisławy Zawadzkiej monetą rubla srebr. do kwesty w kościele św. Marcina.
- Komitet kwest donosi, iż p. H. Piasezyński dołączył do kwesty wielkosobotniej w kościele praskim zebrane po jej ukończeniu przez p. Emilowę Brühl rs. 5 i przez p. Teklę Olszewską rs. 3; p. Fr. Mass do kwesty piątkowej w kościele św. Antoniego od p. Józefy Rozmanithowej rs. 3.
- Na nędzę wyjątkową: Apolonja Burehacka, jako karę za niedbałe sprawowanie obowiązków, kop. 50. Pomian M. R., nie chcąc się rewanżować, składa rs. 1.
- Na Schronienie nauczycielek: Juljusz Morycz z Kołodzia-ża rs. 1 kop. 75.
- Na osady rolne: A. Stokowski rs. 3.

NEKROLOGJA.

† **Ś. p. Ludwika z Dębickich BUŁAKOWSKA,**

wdowa, emerytka, opatrzona św. sakramentami, po długich cierpieniach, zasnęła w Bogu dnia 7-go kwietnia 1891 r., przeżywszy lat 62. Pogrzebni w głębokim smutku synowie i synowa, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo do kościoła św. Barbary na Koszykach w dniu 10 kwietnia, to jest w piątek, o godzinie 10-ej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godz. 4-ej po południu na cmentarz powązkowski. —453

Melanja z Michalskich STAWIKOWSKA,

żona nauczyciela, opatrzona św. sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zasnęła w Bogu dnia 9 kwietnia 1891 r., przeżywszy lat 46. Pogrzebni w głębokim smutku mąż i rodzina, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo do górnego kościoła św. Aleksandra w dniu 11-ym kwietnia, t. j. w sobotę, o godz. 10-ej i pół zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 4-ej i pół po południu, na cmentarz powązkowski. —2-454

† **Ś. p. Piotr Stelmaski,**

lekarz weterynaryj, przeżywszy lat 30, zmarł w Petropawłowsku. Pozostali brat i siostry zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i przyjaciół zmarłego, na żałobne nabożeństwo w kościele Narodzenia Najś. Marii Panny (po-karmelickim) na Lesznie, w dniu 11-ym kwietnia, to jest w sobotę, o godz. 11-ej przed poł., odbyć się mające. —1347

† **Ś. p. Edward Wachhausen,**

urzędnik Magistratu, przeżywszy lat 67, po ciężkiej chorobie zmarł d. 8-go b. m. i r. Pozostała żona z dziećmi zapraszają krewnych, kolegów i przyjaciół na wyprowadzenie zwłok w d. 10-ym b. m. i r., w piątek, o godz. 4-ej po południu z kościoła św. Krzyża, na cmentarz powązkowski. —1365—

† W piątek, to jest dnia 10-go kwietnia r. b., o godzinie 10-ej i pół zrana w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, jako w rocznicę śmierci ś. p. **Augusty i Marji**

Zielezińskich,

odprawione zostanie nabożeństwo żałobne, na które rodzina, krewnych, przyjaciół i znajomych zaprasza. —1362—

† Za spókoj duszy

ś. p. Karoliny Leskiej

odprawi się jutro, w piątek, w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krak-Przedm., o godzinie 10-ej zrana, wotywa żałobna, na którą syn i córka zapraszają krewnych i przyjaciół. —1346—

† W piątek, 10-go kwietnia, odbędzie się za duszę **ś. p. Olimpij z Jaworskich**

Lepkowskiej

w kościele św. Krzyża, o godzinie 9-ej zrana, nabożeństwo żałobne, na które siostry z matką zapraszają znajomych. 1357

† W piątek, dnia 10-go kwietnia r. b., jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

ś. p. Emilji Turkowskiej,

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Andrzeja (pp. Kanoniczek), o godz. 10-ej i pół zrana, na które pozostały mąż z córką i wnukami przyjaciół i znajomych zaprasza.

† W sobotę, dnia 11-go kwietnia r. b., jako w pierwszą rocznicę śmierci

ś. p. AMELJI z PAULÓW

SCHULTZE,

odbędzie się nabożeństwo w kaplicy przy kościele W.W. Świętych na Grzybowie, o godz. 10-ej zrana, na które to rodzice i rodzina uprzejmie zapraszają. —1344—

† W piątek, 10-go b. m., odbędzie się nabożeństwo o godz. 10-ej rano w kościele św. Karola Boromeusza przy ul. Chłodnej za duszę **ś. p. Antoniego Olszewskiego**

i **Kornelli z Olszewskich Okołowowaj,** na które rodzina zaprasza. —1349—

† Dnia 11-go b. m., o godz. 10-ej zrana, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę

ś. p. LEONA WORYTKO,

w kościele św. Antoniego przy ul. Senatorskiej. —1330—

† W d. 11-ym kwietnia b. m., jako w wigilję imienin

ś. p. JULJANA BOJANOWICZA,

b. członka Archikonfraternji literackiej, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Jana przy ul. Świętojańskiej, o godz. 9-ej zrana, na które pozostała żona wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —451—

† W piątek, dnia 10-go kwietnia r. b., jako w szóstą bolesną rocznicę zgonu

ś. p. Julji z Siewruków Żabiny,

w kościele św. Krzyża, o godzinie 10-ej zrana przed wielkim ołtarzem odprawiona zostanie żałobna wotywa, na którą pozostała rodzina zaprasza przyjaciół i znajomych. 1356

— Wszystkim przyjaciółom i znajomym, którzy w dniu 8-ym b. m. odprowadzili na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki córki naszej

b. p. Cyrylli Levy,

składają najserdeczniejsze podziękowanie. —452— **Henryk i Kamilla Levy.**

NADEŚLANE

ŚWIEŻE NASIONA

wyborową koniczynę czerwoną i białą bez kanianki poleca specjalny skład nasion K. Wasilewski, Warszawa, Miodowa 18.

„ADAM”, „EWA”

papierosy niesklejane
nieporównanej dobroci
10 szt. 6 kop., 5 szt. 3 kop.

Oczekiwane **tytonie** wyjątkowej dobroci

„IMPERIAL”

w cenie od 2—8 rs. za funt
nadeszły do składów firmy

J. Rosenblum, w Warszawie i Łodzi.

Z Petersburga.

Swiet w jednym z artykułów wstępnych zwraca uwagę, że przeprowadzenie kolei transyberyjskiej zmieni zupełnie kierunek ważniejszych międzynarodowych dróg handlowych, a przedewszystkiem skróci je znacznie.

„W Europie— powiada *Swiet*— głównym punktem handlowym jest Londyn, w Chinach— Szanghaj. Teraz wymiana towarów pomiędzy temi dwoma punktami odbywa się morzem, przez Suez, na około Azji. Najkrótsza dziś podróż z Londynu do Szanghaju wymaga 44 dni. Jeśli zaś z Londynu skierować się przez Nowy Jork, następnie koleją Oceanu spokojnego i z San Francisco morzem do brzegów Azji, to i tak podróż pociągnie się 34 dni. Z chwilą zaś zbudowania kolei transyberyjskiej podróż ta potrwa:

z Londynu do Wierzbolowa	3 dni
z Wierzbolowa do Władywostoka	14 „
z Władywostoka do Szanghaju	3 „
Ogółem	20 dni

„Rozumie się—kończy gazeta—że okoliczność ta skieruje większą część towarów zagranicznych na tę właśnie najkrótszą linję.”

Z powodu pogłosek o projekcie dalszych ograniczeń monopolu aptekarskiego, *Mosk. wiad.* zamieściły obszerny artykuł, w którym pomiędzy innymi czytamy:

„Nikt nie myśli ograniczać praktyki aptek na korzyść składów aptecznych. Specjalność aptek, a mianowicie sporządzanie lekarstw powinna zostać nietkniętą, dla czegożby jednak w składach aptecznych nie miano sprzedawać prostych i nieszkodliwych środków lekarskich z ominięciem aptek? W obronie swych praw apteki powołują się na dobroć wydawanych materiałów. Ale właśnie monopol bardzo łatwo pociąga za sobą lekceważenie obowiązku i niedbalstwo. Zresztą w razie dalszego obniżenia taksy aptekarskiej właściciele aptek będą szukali środków wynagrodzenia sobie strat i z pewnością zechcą odbijać te straty na gatunku materiałów. Gdy niema konkurencji, wszystko jest możliwem.

„Dzisiejsi aptekarze utracili już prawo do szczególnych przywilejów, z jakich korzystali przez czas długi. Stracili zaś dlatego, że przywileje te nadane im były ze względu na wysokie koszty urządzania laboratorjów i przygotowywania zapasów; tymczasem koszta te zredukowane zostały znakomicie, a praca aptekarzy jest nadzwyczaj lekka. Obecnie, jak to wszystkim wiadomo, z wyjątkiem chyba prostych plastrów, maści, pigulek, ekstraktów i t. d.—aptekarze sprowadzają wszystko z zagranicy. Cała dzisiejsza praktyka aptekarska ogranicza się na wazęniu i mieszanii już gotowych preparatów. Wobec tego zbytecznymi chyba są szczególne przywileje: taksy i monopol.”

Niedawno gazety petersburskie podały w formie pogłoski wiadomość o powiększeniu kary za pojedynki. Z powodu tej pogłoski *Suleb. gazeta* wyraża wątpliwość, czy powiększenie kary wpłynie na zmniejszenie liczby pojedynków:

„Pojedynki nie dadzą się tak łatwo wykorzenić—powiada gazeta prawnicza.—Niewiele tutaj pomogą podwojone kary i powiększona odpowiedzialność sądowna. Objaw obyczajowy, którego początek szukać należy w zamierzehlej przeszłości, nie da się zniweczyć jednym zamachem pióra. Z przesądem pojedynkowania się walczone oddawna w różnych prawodawstwach, lecz, jak dowodzi doświadczenie, zawsze bez skutku. Jeżeli obecnie mimo to liczba pojedynków jest mniejsza, niż sto lub dwieście lat temu, to przyczyną tego zjawiska nie można szukać w represji kryminalnej. Przeciwnie, represja nawet zmniejszyła się w porównaniu z tem, co było przedtem. Nie, tylko zmieniły się obyczaje i pojęcia o honorze stały się odmiennymi. Teraz już pojedynek pozostał tylko w pewnych sferach społeczeństwa. większość ludzi rozsądnych widzi w nim tylko brutalną pozostałość epoki feudalnej, jedną z form rozpraw osobistych.

„Naprawdę—pisze dalej *Sudeb. gazeta*—kryminaliści łamią sobie głowę nad określeniem natury prawnej pojedynku. Czyż to niewszystko jedno, czy wraz z Feuerbachem uważać go będziemy za rodzaj rozprawy osobistej, czy za wojnę prywatną, jak chce uczony niemiecki Schütze, czy za niebezpieczną zbrojną bójkę, jak naucza p. Nekludow? Istota rzeczy nie ulega z tego powodu żadnej zmianie: pojedynek pozostaje zawsze tem, czem jest, a mianowicie przestarzałym przesądem, którego znaczenie jest o tyle niebezpieczniejsze, im więcej ma on sił żywotnych. Potrzeba całych lat dziesiątków prawidłowego rozwoju społecznego, aby wykorzenie przesąd pojedynkowania się. Na nieszczęście, surowe rozporządzenia są w tym wypadku zupełnie bezsilni.”

Now. wr. donosi, iż w ostatnich czasach znacznie wzrosło zapotrzebowanie cukru ruskiego na rynkach w Azji środkowej. Najważniejszym punktem zbytu jest Persja, dokąd cukier dochodzi przez Batum i Poti. Zapotrzebowanie to wpłynęło nader korzystnie na produkcję rafinerij w gubernjach południowych. Niektóre cukrownie w ostatnich czasach prawie że podwoiły swoją produkcję.

Dzienniki petersburskie donoszą, iż w tych dniach do Petersburga przybyły na zamierzoną wystawę koni dwa żrebięta nieznaney dotąd w Rosji rasy klejdesdańskiej. Konie odznaczają się atletyczną budową obok drobnego wzrostu.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego“.

Petersburg 9-go kwietnia. (Tel. Aj. półn.)—Dwaj pastrowie luterzańscy z gubernji kurlandzkiej: Krause i Tren zostali ostatecznie przez senat skazani na cztero i dwumiesięczne więzienie; pierwszy z nich uznany został winnym obrazu religij prawosławnej (art. 182 kodeksu karn.), Tren zaś za wygłoszenie kazania, mającego na celu przeskodzenie dobrowolnemu przejściu na prawosławie (w myśl części I-ej, art. 191-go kodeksu karnego).

WYBORY W WIEDNIU.

Wiedeń 9-go kwietnia. (Tel. pryw. K. W.)—Przy wczorajszych wyborach do rady miejskiej z drugiej kurji wybrano 39 liberałów i siedmiu antisemitów. (Dotąd przeto wybrano ogółem 52 liberałów i 40 antisemitów; *przyp. red.*)

Wiedeń 9-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. W.)—Czesi morawscy utworzyli osobny klub pod przewodnictwem Meznika i uchwalili współdziałać z hr. Hohenwarthem. Szlachta czeska wstępuje do klubu tego ostatniego, ale tworzy w nim osobną grupę, idącą samodzielnie w sprawach czeskich. Młodocześni utworzyli „klub Czechów czeskich”; przy złożeniu przysięgi uczynią zastrzeżenie. Klub narodowców niemieckich Steinwendera liczy 17-tu członków. Dalsze posiedzenia organizacyjne odbywają się dzisiaj od rana; w klubie hr. Hohenwartha i kole galicyjskiem odbędą się wybory. Uchwała tego ostatniego klubu opiewa: Wierny zasadom samorządu, tudzież obrony ekonomicznych i politycznych interesów kraju, zachowuje w sprawach parlamentarnych zasadę polityki wolnej ręki, oświadcza wszakże gotowość do stałych *ad hoc* porozumień z innymi stronnictwami.

OTWARCIE PARLAMENTU.

Wiedeń 9-go kwietnia. (Tel. pr. K. War.)—Upatrzony na drugiego wiceprezesa izby deputowanych hr. Kiński tknięty został apopleksją. Drugim wiceprezesem zostanie przeto albo przewodząca staroczechów morawskich, radzca dworu Meznik, albo hr. Deym.

WYSTAWA POWSZECHNA.

Berlin 9-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Tutejsze stowarzyszenie dla popierania pracy przemysłowej, na czele którego stoi Rudolf Delbrück, uchwalilo projekt starannie przygotowanej wystawy międzynarodowej w Berlinie.

TESTAMENT NAPOLEONA.

Bern (w Szwajcarii) 9-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. Warsz.)—Wykonawca testamentu księcia Napoleona, notariusz Audeout z Genewy przybył do Prangins w towarzystwie trzech innych wykonawców testamentu: Philisa, Bruneta i Cottina, przybyłych z Paryża. Cała rodzina oczekiwała na ich po-

witanie. Część polityczna testamentu ogłoszona nie będzie. Księżna Klotylda zażądała wydania należących do niej papierów i przedmiotów wartościowych. Sędzia z Nyon zdjął pieczęcie i przystąpiono do spisania inwentarza.

RUCHY W INDJACH.

Londyn 9-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.)—Podczas ataku zbuntowanego plemienia indyjskiego Miranzai na posterunek angielski zginęło dziewięciu żołnierzy, należących do posterunku, a czterech jest rannych. Mówią, że inne także plemiona powstały.

Wiedeń 9-go kwietnia. (Tel. pryw. K. War.)—Baron Pasetti mianowany został pierwszym szefem sekcji w ministerjum spraw zewnętrznych. (Posadę pierwszego pomocnika przy ministrze piastował do niedawna baron Szogyeny-Maricz, mianowany ministrem węgierskim *a latere*; *przyp. red.*)

Praga czeska 9-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. W.)—Według poprawionego spisu ludności, Praga czeska liczy 175,571 mieszkańców, w tej liczbie tylko 27,178 Niemców.

Berlin 9-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. War.)—Cesarz powrócił wczoraj wieczorem z Kielu. Pociąg zatrzymywał się na stacji w Schwarzenbeck tuż przy Friedrichsruhe. Bismarka na dworcu nie było.

Berlin 9-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. War.)—Bismark telegrafował, że uważa sobie za wielki zaszczyt kandydować do parlamentu.

Berlin 9-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Udział warszawskich malarzy w międzynarodowej wystawie tutejszej będzie nadspodziewanie obfitym. Malarze tranzczy nadsyłają wielkie płótna.

Paryż 9-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.)—Hrabia Paryża zamianował prezydentem rady politycznej we Francji, utworzonej przezeń w chwili opuszczenia ojczyzny, księcia Audiffret-Pasquier. (Domyślano się, że będzie nim książę Larocheoucault-Doudeauville; *przyp. red.*)

Belgrad 9-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. W.)—Minister wojny zarządził przydzielenie 25 oficerów serbskich i jednego audytora do armji ruskiej. Delegowani wyjeżdżają już w d. 13-ym b. m. do Rosji.

Belgrad 9-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.)—Skupeczyna przyjęła w drugim czytaniu 89-u głosami przeciw czterem projekt rządowy prawa prawosławnego. Projekt o wolności stowarzyszeń i zgromadzeń odesłano z powrotem do komisji. Rząd cofnął projekt zaprowadzenia w Belgradzie podatku konsumcyjnego, przeciw któremu protestowali ostro posłowie zagraniczni.

Berlin 9-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. War.)—Ruble w gotówce **241 75** (wczoraj 241.50)
Ruble na dostawę **241 75** (wczoraj 242.—)

TOWARZYSTWO KREDYTOWE ZIEMSKIE.

Sprawozdanie z czynności dyrekcji głównej za I-sze półrocze rachunkowe r. 1890-go, podane przez nas w części w numerze wczorajszym *Kurjera*, odczytane zostało wobec prezesa komitetu Towarzystwa, p. Ludwika Górskiego, radców dyrekcji głównej: pp. Artura Szczuki, Wiktora Szaniawskiego, ks. Mieczysława Woronieckiego, oraz prezesa komitetu właścicieli listów zastawnych, p. Jerzego Aleksandrowicza; i radców tegoż komitetu, pp. Głogowskiego i Nakielskiego.

Przytaczamy tu jeszcze kilka ważnych szczegółów sprawozdania, charakteryzujących działalność władz wspomnianych.

Z powodu nadzwyczajnych klęsk losowych, jakim niektóre dobra uległy, dyrekcja główna przyznała tymże dobrom w ubiegłym półroczu ulgi w opłacie rat od pożyczek 5% seryj: 1, 2, 3, 4 i 5-ej, Towarzystwu należnych, a mianowicie:

z powodu nieurodzaju w oddziale dyrekcji szczegółowej:

w Warszawie	dobrom	13	na	rs.	14,577
"	Kaliszu	5	"	"	4,916
"	Piotrkowie	9	"	"	10,747
"	Radomiu	11	"	"	8,598
"	Kielcach	1	"	"	260
"	Lublinie	1	"	"	1,260
"	Siedlcach	4	"	"	7,256
"	Plocku	7	"	"	10,668
"	Łomży	3	"	"	1,090
"	Suwałkach	1	"	"	1,975

z powodu gradobicia w oddziale dyrekcji szczegółowej:

w Piotrkowie	dobrom	1	na	rs.	2,584
"	Radomiu	1	"	"	1,238
"	Siedlcach	4	"	"	2,995

z powodu pożaru w obrębie dyrekcji szczegółowej:

w Warszawie	dobrom	4	na	rs.	5,181
-------------	--------	---	----	-----	-------

Z dyrekcji szczegółowej warszawskiej w terminie pierwszym — Drzewonki Małe, Czarna Struga, Hipolitów nr. 14 i 15, Karczewszczyzna, Kamionka nr. 4, Siarkowice kolonja nr. 2, Umiasztowo Klimonky lit. M; w dyr. szczegółowej piotrkowskiej — Dziadkowiec; radomskiej — Aleksandrów; lubelskiej — Anielin kolonja nr. 33 i 52; siedleckiej — Brwinów i suwalskiej — Dowielajcie, Ogonie, Kozuliszki i Pohomulskie.

W terminie drugim sprzedano dobra w gub. warszawskiej: Huta Lubnowska, Baniocza, Mistów, Żyrówek AB, Kruszynek i Zamyślin, Jurki, Bronowa, Morona Cychry, Piorunowo A, B, D; w gub. kaliskiej — Psary, Sudół, Wrząca Wielka C nr. 84, 85 i 86; piotrkowskiej — Winduga, Wójtowstwo Skrajnica, Roszkowa Wola, Brzoza, Bartoszówka, Pstrokonie, Przyglów, Sadówka AB, Niedyszyna nr. 6, Wrzosowa, Podkanice Wielkie; radomskiej — Stoczki A; kieleckiej — Kozłów A, B; lubelskiej — Suchowółka B; siedleckiej — Ossówka i Wieliczka; płockiej — Pilhowo, Komorowo (Lipnowskie), Koziminy B, Woźniki, Zawidz, Zabowo, Skoczkowo, Borki, Budziska, Głębocek, Gościmino, Zawady A. Józefowo od Młyńca i Kęczewo; suwalskiej — Łosewicze, Arzólnie i Kudrany B.

Z dóbr powyższych, dla braku licytantów, dobrą Baniocza, Huta Lubnowska, Mistów, Windoga, Wójtowstwo Skrajnica, Głębocek, Gościmino, Zawady A i Józefowo przeszły na własność Towarzystwa.

W końcu zawiadamiamy tu jeszcze posiadaczy listów zastawnych, że za fundusz losowania październikowego wycofano z obiegu i umorzono listów

5%	serji I-ej	z r. 1869	na	rs.	391,382	kop.	33
4%	"	"	"	"	579	"	15
5%	"	II-ej	"	"	45,100	"	29½
"	"	III-ej	"	"	80,141	"	30½
"	"	IV-ej	"	"	31,244	"	49
"	"	V-ej	"	"	413,244	"	21.

XI

GIEŁDA.

Warszawa d. 9-go kwietnia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały jednomyślnie 242, co odpowiada kursowi 41.32½ bez kosztów. Nasze zebranie rozpoczęło obroty tanim kursem 41.32½ (równia 242 m. bez kosztów), lecz podniosło niebawem tę cenę do 41.40 (t. j. 241.50 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 7½ kop. na korzyść Berlina i 5 kop. na korzyść rubli przy uwzględnieniu wczorajszego końcowego kursu. W dostawach robiono dziś niewiele. Sprzedano dostawy z odbiorem codziennym względnie do woli zbywającego do końca maja r. b. po 41.30 i z odbiorem codziennym stosownie do woli nabywcy do końca b. m. po 41.37½.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 41.32, 41.35, 41.37½ i 41.40, przeważnie jednak po kursach 41.37½ i 41.40, żądając 41.70. Inne niemieckie krótkoterminowe miasta bankowe oddawano po 41.27½. Londyn krótki ofiarowano po 8.42, kupowano zaś po 8.39. Paryż krótki chciano zbyć po 33.70, nabywano zaś po 33.57½. Wiedeń krótki w żądaniu bez pokupu notowano po 73.30.

W papierach obroty średnie, przy tendencji mocnej. Żądano za listy likwidacyjne 97.50 i 97.10, względnie do wielkości odcinków, a otrzymano 96.90 za kilka tysięcy rubli w drobnych sztukach. Wschodnie pożyczki po 102 I i II-ej em. i po 103 III-ej em. w zaoferowaniu nominalnym, wzięto kilka tysięcy II em. po 101.35. Zabrano kilka sztuk listów premjowych szlacheckich pełnoopłaconych po 216.75 i 217. Nową pożyczkę 4% chciano zbyć po 97.60, wzięto kilka tysięcy po 97.35.

Listy zastawne ziemskie starano się umieścić po 100.75 I serji i po 100.25 II, III, IV i V serji, a umieszczono kilka tysięcy I serji po 100.40, oraz kilkanaście tysięcy

najmłodszej serji po 100 05. Listy zastawne miasta Warszawy ofiarowano po 101.75 I-ej s., 100.75 II-ej ser., 100.50 III s. i po 100.25 IV i V-ej ser. Wzięto kilka tysięcy tys. III-ej po 100.05 oraz kilka tysięcy IV serji po 99.90 i 99.95. Nabyto kilka tysięcy listów zast. m. Łodzi I s. po 99, oraz kilka tysięcy III i V-ej s. 98.35 przy żądaniu po 99.50 I s., 98.75 II s. i 98.60 III i IV-ej, Wzięto kilka tysięcy 6% list. zast. lubelskich po 103.85. przy chęci otrzymania po 104.25.

Otrzymano 353.50 i 353.75 za kilkadziesiąt akcji Banku handl. w Warszawie.

Płacono po rs. 1.34 1/2 za kupony celne.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych cokolwiek mocniejsze. W. O.

Okowita. Wiadro od 8.83³ do 8.84⁸, garniec od 2.87 1/2 do 2.88. Dowozy wystarczające. Usposobienie mocne. Cena warsz. Tow. ocz. i sprz. spir. 10.85.

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 9-yim kwietnia. Dostawy wciąż szczupłe, dowieziono w dniu dzisiejszym 300 korcy pszenicy i 100 korcy owsa. Pszenica mocno, ceny wyższe, płacono za wyborową 7.65 do 7.80, za białą 7.50, pszta nie zajmowano się zupełnie. Żyto bez dowozu. W niewielkich partjach płacono dziś za wyborowe do 5.15. Owies sprzedawano po 2.50 do 3.15 stosownie do gatunku.

Targ zbożowy na Pradze w dniu 8-yim kwietnia. Ruch na targu zbożowym w dniu dzisiejszym był dość ożywiony, dowozy nader nieznaczne, zaledwie 14 wagonów ogółem wynoszące. Żyta dostarczono 2 wagony i przy tendencji mocnej i zwykłej dażności cen, sprzedawano po 85—86 kop. wyborowe, 83 do 84 kop. średnie i 80—82 kop. ordynaryjne. Nieco słabsze było usposobienie dla owsa, którego dowóz w dniu dzisiejszym wynosił 12 wagonów; płacono za wyborowy 79—81 kop., za średni 75—78 kop. i za ordynaryjny 70 do 74 kop. Kasa jaglana mocno, ceny wyższe, płacono stosownie do gatunku po 105—117 kop.

Łódź 4-go kwietnia. — Na targach tutejszych zboże w ogóle cieszyło się bardzo dobrym popytem. Sprzedano na stacji towarowej pszenicy 500 korcy po rs. 7.10 do 7.30, 200 korcy żyta od rs. 4.80 do 4.95, owsa 300 korcy po rs. 2.70 do 2.85, a na Nowym Rynku pszenicy 300 korcy po rs. 6.90 do 7.40 i żyta 200 korcy po rs. 4.80 do 5 rs.

Toruń 4-go kwietnia. — Pszenica bardzo stale, 126 funt. pszta 197 mar., 128 f. jasna 200 mar., 130 f. jasna 203 mar. Żyto stale, 122 f. 165 m., 124 1/2 funt. 167 mar. Jęczmień browarny 145 do 154 m., na paszę 125 do 127 m. Groch na paszę 126 do 128 mar., średni od 132—134 mar. Owies od 143—145 mar. Wszystko za 1000 kilo. franco kolej włącznie z cłem. Makuchy rzepakowe 4.40—4.50 m., okrągły format 4.70—4.75 m. Makuchy lniane 5.00 do 5.35 mar. Otręby pszenne mialkie 4.25 do 4.30 m., jasne średnie 4.35 do 4.40 m., grube 4.45 do 4.50 m. Otręby żytnie 4.70 do 4.75 mar. Wszystko za 50 kilogramów franco kolej.

Cement. Sezon budowlany można już uważać za rozpoczęty. Ruch w handlu cementem zaznaczył się tylko tem, iż składnicy zakupili dość znaczne zapasy, które dla potrzeb miejscowych będą wystarczające. Zapowiadają się budowy kilkunastu okazałych gmachów, prócz mniejszych i fabryk; o rządowych zaś dostawach cementu dotychczas nie ma słyhać. W ogólności zapotrzebowania miejscowe w handlu cementem nie odgrywają wielkiej roli, natomiast dostawy dla robot rządowych znakomicie go ożywiają, i tylko te ostatnie czynnik można przyjmować w rachubę. Ceny przeto dotychczas nie są unormowane — fabryki krajowe wahają się, obniżając je w miarę możliwości; gdy jednak submisje na większe dostawy cementu r zpisane zostaną, fabryki te podwyższą niezawodnie ceny. Drugą przyczyną wahań cen jest rewizja taryfy celnej, która nie wiadomo jak wypadnie dla handlu cementowego, skutkiem czego fabrykanci ociągają się, oczekując podwyższenia cla. Jak to powiedzieliśmy wyżej, cen stale obecnie unormować nie można, składnicy jednak, sprzedając cement w handlu cząstkowym, osiągną po rs. 5.20 za beczkę franco miejsce robót. Ceny hurtowej sprzedaży w pełnych ładunkach wagonowych franco wagon Będzin: „Grodziec” od rs. 3.90 do rs. 4. „Wysoka” o 10 kop. niżej.

Wapno. Pomimo bardzo znacznych obrotów i zapotrzebowania na wapno, dla mających się budować domów w Warszawie, ceny nie są wyższe od ostatnio płaconych w r. z. Poszukiwane są marki sulejowskie, kieleckie i radomskie. Wysyłka transportów rozpocznie się dopiero w końcu b. m. Obecnie dostawa jest ograniczona, lecz spodziewać się należy, iż z nastaniem cieplejszych dni, obroty wapnem będą bardzo ożywione. Notujemy: sulejowskie, kieleckie i radomskie po rs. 1.10; częstochowskie od 90 kop. do 95 kop. za korzec wagi 250 funtów.

Gdańsk 7-go kwietnia. — Pszenica krajowa i tranzytowa w spokojnym obrocie, przy cenach bez zmiany. Płacono za polską tranzyto dobrze pszta 127 1/8 f. 175 m., jasno-pszta 125 f. 173 m., wysoko-pszta 125 1/2 f. 175 mar., biała 127 f. 180 mar. Terminy tranzyto: na kwiecień-maj 173 mar. w zaofiarowaniu, 172 m. w poszukiwaniu, na maj-czerwiec 173 mar. w zaofiarowaniu, 172 m. w poszukiwaniu, na czerwiec-lipiec 173 mar. płacono, na lipiec-sierpień 170 mar. w zaofiarowaniu, 169 m. w poszukiwaniu, na wrzesień-październik 164 m. w zaofiarowaniu, 163 m. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna tranzytowej 173 mar. Żyto mocno, towar tranzytowy bez obrotów. Terminy: na kwiecień-maj tranzytowe 129 m. płacono, na maj-czerwiec tranzytowe 130 mar. w zaofiarowaniu, na wrzesień-październik tranzytowe 125 mar. w zaofiarowaniu, 124 mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna dolno-polskiego 128 mar., tranzytowego 127 mar. Jęczmień targowano krajowy duży 110 1/2 f. mar. za tonnę. Groch polski tranzyto średni 122 m. za tonnę płacono. Wyka polska tranzyto 100 mar., pszta 93 mar. za tonnę targowano. Galicyjski bon koński tranzyto 127 mar. za tonnę płacono. Rzepik ruski tranzyto letni obsadzony 185 m. za tonnę targowano. Konieczna nasienna czerwona 43, 44, 45 i 46 mar. za 50 kilogr. płacono. Otręby pszenne na wywóz morzem grube 4.65 mar., bardzo grube 4.80 mar., średnie 4.57 1/2 mar., mialkie 4.55 mar. za 50 kilogramów targowano. Spirytus nie podlegający cłu w towarze gotowym 68 1/2 m. w poszukiwaniu, z krótka dostawa 68 1/2 mar. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj 68 1/2 mar. w poszukiwaniu; podlegający cłu w towarze gotowym 48 1/2 m. w poszukiwaniu, z krótka dostawa 48 1/2 mar. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj 48 1/2 mar. w poszukiwaniu. Dla cukru w Gdańsku tendencja spokojna,

a w Magdeburgu stała. Kurs w Gdańsku 241.75 mar. za 100 rs.

ŁAMIGŁÓKA.

(Ułożył Wicek).

A, a, a, a, a, a, a, a, a, a, a, a, b, c, c, d, d, d, e, e, e, e, i, i, i, i, i, i, i, i, i, k, k, k, l, l, l, l, m, m, m, n, n, n, n, o, o, o, o, p, p, r, r, r, r, r, r, r, r, s, s, s, t, t, u, u, u, u, w, w, w, z.

Pierwszy to człowiek, światowcem nazwany,
Drugi, herb polski, wśród bólu nadany,
Trzecia, to ziemia, nierówna miejscami,
Czwarty pościechem nikogo nie mami.
Piąte jest imię, dosyć pospolite.
Szóste nazwisko i to znakomite,
Siódma to stacja kolei centralna.
Osmą śpiewaczka pono genialna,
Dziewiąty kupiec, znany w kupców świecie,
Dziesiąty w węzu złośliwym znajdziecie.
Jedenastego ród nie zład, z Warszawy.
Dwunasty słoni różne bardzo sprawy,
Trzynaste wreszcie, gdy się je ma w drodze,
Ciało odgniotą i dokuczają srodze.

Odczytaj boki odgadniętej pieśni
A z nich mężowie wyjdą wnet współcześni.

ODPOWIEDZI.

- *Starej prenumeratorko.* — Szaradę z pewnymi zmianami zużytkujemy. Odpowiedź na inne pytania znajdzie sz. pani w rubryce odpowiedzi ogólnych.
- *Krukowi.* — W sztabuchu pierwszoklasistki „Poranek” będzie na miejscu. Radzimy go, w tym celu przechować do sposobności. Co do pytania, zawartego po drugiej stronie utworu, żalujemy niezmiernie, iż poprzednia nasza odpowiedź była dla pana niezrozumiała.
- *Panu S. S.* — Szarada niejasno określa pojedyncze sylaby. Może inny wyraz łatwiej da się panu opracować.
- *Prenumeratorko z Nowolipiek.* — Nie dość jest luźnych zdań kilka zatytułować tak albo inaczej, należy jeszcze rzecz całą obrobić.
- *Panu Z. D. Z.* — Oba przytoczone przez pana nazwiska w logogryfie i różnych rodzajach zadań były już w piśmie naszym zamieszczane.
- *Dowcipnemu.* — Może nam pan zechce wyjaśnić, dlaczego w „lecie znane są „soshi”, a „bie” jest „słowem z ballady?” Bo nam się jakoś obie te rzeczy... nie wydają.
- *Gwiazdce ze Smolnej.* — O ile okoliczności pozwolą, zadanie zamieścimy.
- *Niesypiającemu.* — A cóż winna temu redakcja, że pan po całych nocach siadujesz, by jej kosze wypełniać?
- *Pani Zofji B.* — Dziękujemy. Logogryf wkrótce będzie zamieszczony.
- *Prenumeratorko z Wilna.* — Ostatni termin upływa w dniu 13-go b. m. Dla wiadomości szan. pana donosimy, iż dobrych rozwiązań z tamtych stron posiadamy już kilka.
- *Szostkowi.* — Jeszcze niezupełnie dobry. Probowaj pan w dalszym ciągu.
- *Panu Maksymilianowi R.* — Rzecz nie dla nas. Może które z pism tygodniowych ją zużytkuje.
- *Alfie.* — Nie do druku.
- *Pani Annie K.* — Adres zbyt czuły. Jeżeli wypadła potrzeba porozumienia się osobistego, zawiadomiamy o tem za pośrednictwem rubryki niniejszej.
- *Arturowi.* — Szkoda czasu!
- *Abonentce z Leżna.* — I owszem, byleby odznaczały się one świeżością tematów i dokładnym opracowaniem.

AMERICAN-DENTIST

FELIKS ARENDT

Królewska 9,

po dłuższej praktyce, odbytej w Ameryce dla wydoskonalenia się, powrócił i przyjmuje w godzinach zwykłych.

433r

Levico

naturalna woda mineralna w arsen i żelazo zasobna (rozbiór profesora Ludwika Hartha, Wiednia), z silnym działaniem leczniczym w osłabieniu, niedokrwistości, nerwowości, chorobach krwi i skóry, nieprawidłowościach perjdów itp.

Składy w aptekach i składach wód mineralnych. Woda świeżego napełnienia sprzedaje się w aptekach pp. Heinricha, H. Kucharzewskiego, L. Ziemińskiego i Sukc. K. Lilpopa et E. Treutlera w Warszawie.

101r

Obraz djoramyczny

przedstawiający „Widok z Tatr” w Salonie Artystycznym, Nowy-Swiat 56, od 10 rano do 7 1/2 wieczorem.

— Na bardzo korzystnych warunkach z powodu wyjazdu właściciela do odstąpienia

SKŁAD APTECZNY

w mieście powiatowem gub. kaliskiej, dobrze prosperujący. Zgłaszać się można codziennie do 12-ej w południe. Grzybowska nr 27, m. 5.

1307

— Dentysta Zofja Gutzman wstawia zęby sztuczne, leczy, plombuje. Przyjmuje codziennie od 10—5-ej po poł. Zgoda nr 4, Szpitalna 3.

1358

14 Długa 14.

TERESA GRODZICKA
właścicielka magazynu mód, po powrocie z za granicy sprowadziła wielki wybór kapeluszy najnowszej mody i sprzedaje po cenach bardzo przystępnych.

Długa 14. Grodzicka. 1258

Magazyn Futer

Tytusa KOWALSKIEGO

d. J. Penkala

Senatorska nr 10,

przyjmuje futra wszelkie na przechowanie letnie po cenie umiarkowanej.

369r

— Prześliczne parasolki poleca J. Lukrec—Leszno 41.

1316

Zakład Tapicersko-Meblowy

L. Mergenthaler i Syn

z dniem 1-yim kwietnia r. b. przeniesiony został na ulicę

Królewska 6

wprost Mazowieckiej.

448r

— *Kaplica anglikańska.* Ulica Szpitalna nr 1, drugie piętro. Kazanie dla izraelitów w języku niemieckim odbędzie się w sobotę, dnia 11 kwietnia punktualnie o godz. 3-ej po południu.

1341

— Dr Stanisław Wróblewski zamieszka w Radziejowie warsz. gub.

1342

— P. Starkman, właściciel składu futer w gmachu teatralnym, wyjechał za granicę w celu zaopatrzenia magazynu swojego w świeże towary futrzane.

1363

W sklepie robót kobiecych

pod firmą

G. BENZEF

przy ul. Nowo-Miodowej

odbędzie się w dniu jutrzejszym, od godz. 11 zrana, sprzedaż przez publiczną licytację różnych materiałów do tychże robót, oraz albumów, ozdobnych koryzyków i innych wyrobów galanteryjnych.

1360

J. SCHNEIDER

właściciel składu futer, Bielańska 17, wyjechał za granicę.

1350

OBWIESZCZENIE.

Rada Warszawskiego Oddziału

Cesarskiego Towarzystwa

Racjonalnego Polowania

podaje do wiadomości panów członków, iż termin ogólnego zgromadzenia, dla wyboru dziewięciu członków rady, i dla załatwienia bieżących interesów, oznaczony został na dzień 13 (25) kwietnia r. b., o godzinie 8-ej wieczorem w lokalu zarządu przy ulicy Senatorskiej pod nr 12.

1336

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— *Autorowi* beczelnie obmyślonej intrygi, skutki której mogły doprowadzić do poważnego rozwiązania, wyrażam publicznie moją pogardę, którą w ranię poznania jego osoby, ukrywającej się dotąd pod lit. M. K. postaram się dotkliwiej okazać. Honorując zaś cofnięcie przez M. K. swego kroku, gdy widział do czego on prowadzi, składam rs. 3 na osady rolne jako instytucję leczącą podobne charaktery.

1351

A. Stokowski.

— *Messaline.* — W miejsce zabawy w „bezowną korespondencję”, czy nie lepiej jest bawić się „pończoszką?...” Jest to zdrowiej, praktyczniej i — drugim czasem się nie marnuje... — Akuku.

1366

— An. — Pamiętaj o mnie, napisz list na S.

1361

Twój B.

— J. K. — Od przyjęcia b... wszystko da'sze zależy. Tobie pani i wszystkim naszym zasylam serdeczne pozdrowienie. — Ten sam

1359

632r

A. WŁODKOWSKI,

CENNIK SEZONOWY:

Fułary francuzkie 90 k., 1, 1.25, 1.65 rs.
 Surah francuzkie w desen 2, 2.25 rs.
 Materje czarne jedwabne 1.20, 1.35, 1.50, 1.80, 2, 2.50.
 Materje kolorowe na suknie 1.35, 1.80.
 Całasuy czarne i kolorowe 85 kop.
 Wolańty koronkowe jedwabne czarne od 2 rs. do 7 rs.
 Suknie odpasowane strojne od 15 rs. do 50 rs.

) Crépan wełniane na suknie 1.20, 1.50, 2 rs.
) Grenadiny czarne i kolorowe franc. 2 lok. sz., 1.50, 2, 2.50, 3.
) Voile drukowane francuzkie 75 kop.
) Korciki angielskie 1.50, 1.75, 2, 2.50, 3, 4 rs.
) Sybeline okryciowe 3.75 k.
) Wełny angielskie na suknie 1, 1.20, 1.50, 2 rs.
) Pledy 10 rs.

Największy wybór materiałów czarnych gładkich i fantazyjnych.

PARASOLKI francuzkie w wielkim wyborze od 7 rs. do 25.

Oprócz tego ogromny wybór najróżnorodniejszych nowości Paryzkich.

Ceny bardzo niskie stałe.

Próby wysyłają się franco.

Mączka Nestla do karmienia dzieci.

Cena puszeki rs. 1.

MLEKO zgęszczone NESTLA.

Cena puszeki kop. 85.

We wszystkich Składach Aptecznych i Aptekach w Warszawie i na prowincji.
 Uważać na stempel niebieski i podpis Aleksandra Wenzel na puszkach.

Główny Agent na Rossję *Alexander Wenzel*

UWAGA. Za prawdziwość mączki i mleka, odpowiadam jedynie w puszkach, zaopatrzonych niebieskim stemplem i podpisem Aleksandra Wenzla, agenta na całą Rossję. 15R

HENRYK NESTLE w Vevey (Szwajcarja).

Hurtownie! | **HANNIG i S-ka,** | Detalicznie!

Fabryka Kapeluszy Słomkowych,

Przejazd Nr 9, 1-sze piętro,

poleca Sz. Publiczności na sezon letni skład swój sownie zaopatrzony w **Kapelusze** damskie, męskie i dzieciinne dla chłopczyków i panienek, po cenach najniższych. 394

L. & C. Hardtmuth,

poleca:

Wierzbowa 6.

Piece Majolikowe, Kuchnie i Wanny, po cenach znacznie niższych.

Majoliki, Terrakotte etc. wysortowane, po cenach własnego kosztu. 445R

Majoliki najnowsze po cenach niskich.

Skład Węgla, Drzewa, Cementu i t. d.

pod firmą „**F. ŻEBROWSKI,**“

ulica Wspólna Nr 45, Chmielna Nr 23, 544r

zawiadamia, że od dziś do 10-go Kwietnia r. b. sprzedaje korzec węgla grubego po kop. 85 z odstawa, kupującym najmniej 10 korcy.

HOTEL METROPOL

Moskwa, Plac Teatralny.

Świeżo urządzone wykwinie 220 numerów od 1 rs. do 25-ku rs. na dobę.

Pierwszorzędny hotel największy w stolicy (front wychodzi na trzy ulice), położony w samym środku miasta.

Najmożliwsze wygody dla pp. podróżujących. 612R

Wynajmuje się oddziały od 25 do 500 rs. miesięcznie.

SKLEP Wiktuałów

bardzo dobrze prosperujący, jest zaraz do odstąpienia na bardzo przystępnych warunkach, jedynie tylko z powodu słabości. Nowowiejska № 11. 650R

Najtrwalsze Posadzki z **TERRAKOTY,**

(Mellach) do kościołów, sklepów, kuchni, kapieli, balkonów i t. p.

Piece białe, gładkie i stylowe,

KUCHNIE angielskie, **WANNY** majolikowe,

Maksymiljan Harczyk, Warszawa, Krakowskie-Przedmieście Nr 7. 653R

OGIER maści gniadej lat 5 i

Wałach Szpakowaty

lat 6, do Soboty, to jest do 11-go b. m., są do sprzedania.—Wiadomość: ulica Jasna № 5. u stangieta. 174

OKAZJA.

Do sprzedania trzy kije bilardowe nowe, pięknie inkrustowane. Ul. Smolna № 8, wiadomość u szwajcara. 476

Do sprzedania DOM,

3 wiorsty od stacji Poraj i 14 od Czeszochowy, przy dużej kolonii z kościołem i sklepami, w pięknym położeniu, przy lasku i rzeczce Warcie, o 6-ku pokojach na dole i 3 na górze, z dużym ogrodem, dziedzińcem i zabudowaniami gospodarskimi. Na miejscu można dzierżawić lub kupić łąki i grunta.—Cena rs. 4.000.—Wiadomość udzieli J. Kleber w Poraju, D. Ż. W. W. 648R

Z powodu wyjazdu

Naczelnik Warsz. Straży Ogniowej

Nalewki Nr 3, sprzedaje:

karotę jeden garnitur mebli stolarskich, dębowych, rzeźbionych, 1 Łózko orzechowe i 2 wazon cynkowe, porcelana i szkło, również zupełnie nowy koncertowy **FORTEPIAN** fabryki Bekkera. 440R

Budynek fabryczny

w środku miasta, posiadający zezwolenie Władzy na użycie motoru parowego, do wynajęcia każdego czasu na dogodnych warunkach. Lokal ten zdający na warsztaty, fabrykę, składy towarów, mebli etc. etc., do tego może być dodana stajnia i wozownia.—Wiadomość na miejscu, Solna № 10. 468

W dniu 2 (14) Kwietnia r. b., o godzinie 12-iej w południe, na Stacji Towarowej Warszawy Kolei Petersburskiej, odbędzie się

LICYTACJA,

na sprzedaż 3 wagonów drzewa opałowego wagi 1500 pudów, 1 wagon soli wagi 610 pudów, i 10 skar solonych wagi 15 pudów 12 f przybyłych z ekspedycją Ryga—Warszawa, № 21982 i nie przyjętych przez odbiorcę. 46

W NAJLEPSZYM GATUNKU

Oliwa Nicejska.
Ocet winny.
Essencja Octowa.
Szafran i Wanilla.
Perfumy.
Woda Kolońska.
Mydła krajowe i zagraniczne.
Gąbki i Wyroby gumowe.
Środki opatrunkowe.

SKŁAD MATERJAŁÓW APTECZNYCH
Trzeciński, Urbanowicz i Różycki,
Krakowskie-Przedmieście № 17, wprost kościoła po-Karmelickiego. 488r

WARSZ. AKC. TOWARZYSTWO POŻYCZKOWE,

Kantor Główny Plac Warecki Nr 2,
Filja I Leszno Nr 2, róg Przejazd,
Filja II Krak.-Przedm. Nr 70, (pod dzwonnica)

zawiadamia, że bez względu na znaczny spadek kursu złota i srebra, Zarząd Towarzystwa postanowił wydawać pożyczki na zastaw kosztowności w stosunku znacznie podwyższonym, a mianowicie: w stosunku wynoszącym 90% szacunku, a na towary w stosunku 75% szacunku.

Procent od zastawów kosztownościowych pobiera jeden i trzy czwarte miesięcznie, a od summ znaczniejszych po jeden i jedna szóstą miesięcznie, czyli 14% rocznie, a zatem ujtaniej ze wszystkich lombardów w Warszawie.

Można zalegać w opłacie procentu cztery miesiące od dnia zastawu lub od dnia, do którego opłata nastąpiła, a zatem przed upływem czterech miesięcy, zastaw pod żadnym pozorem na licytację wystawionym być nie może; dopiero po upływie czterech miesięcy zaległości, zastawy wybierane są na licytację, a sprzedawane po upływie 5 miesięcy. — Odbywane licytacje bynajmniej nie dotyczą zastawów zalegających mniej jak cztery miesiące.

Towarzystwo przyjmuje kosztowności i rzeczy do depozytu bez pożyczki za opłatą bardzo zniżoną, manipulacja ta okazuje się praktyczną dla wyjeżdżających z całym domem zagranicę lub na letnie mieszkanie.

Wszystkie czynności załatwiane są z możliwym pośpiechem i w tym celu zdwojona jest liczba Urzędników. 385

Biura otwarte codziennie z wyjątkiem świąt od godz. 9 rano do 4 po południu.

KAPELUSZE SŁOMKOWE

na nadchodzący sezon letni poleca znana fabryka
W. WELLER & Co
Tomackie 9. 571R

FABRYKA GORSETÓW pod firmą

"MARIE"

ulica Niecała № 1, dom Hr. Krasniskiego, 1-sze piętro,
podaje do wiadomości Szan. Pań, iż otrzymała świeży transport materiałów, jako to: **Atlasy, Batysty, Weby i Drelieny** w różnych kolorach i gatunkach oraz świeże fasony, z którymi poleca się Szan. Paniom. 447R

"MARIE."

WELOCYPEDY

w wielkim wyborze
Angielskich fabryk:
Coventry Machinists C^o, St. George Engineering C^o,
oraz Niemieckich fabryk:
Seidel & Naumann, Adam Opel i innych,
POLECAJĄ
KRZYSZTOF BRUN i SYN
Reprezentanci na Królestwo Polskie,
Domu Handlowego **J. BLOCK.**
Senatorska Nr 27. 504R

Specjalny Magazyn Okryć Damskich

A. ŁOJEWSKIEJ, Bracka Nr 10,

poleca wielki wybór okryć wiosennych i letnich, podług modeli osobiście sprowadzonych z pierwszorzędných domów zagranicznych oraz materiały krajowe i zagraniczne, po cenach bardzo przystępnych. 464

Nauka i wychowanie.

Buchalterji wycza nauczyciel specjalista autor „Buchalterji dla Samouków,” Gustaw Chwat, Niecała 4. 9281

Czytelnia krajowa, Chmielna 23. Pism 42. — Książki naukowe i beletrystyczne. 9130

Doskonale mówiąca po francuzku młoda nauczycielka muzykalna, szuka lekcyj, korepetycyj. Oferty przyjmuje kiosk na placu Teatralnym „Lekeje.” 9785

Francuzka młoda potrzebna do konwersacji. Adres: Miodowa 12, u optyka. 9763

Francuzka życzy udzielać lekcyj. Wierzbowa 11, mieszkania 22. 9776

Francuzka z muzyką na demi-placu potrzebna zaraz. Biała 2, m. 14. 9739

Żraelitka guwernantka potrzebna, osiemset rubli. Krakowskie-Przedmieście 7, Biuro Dąbrowskiej. 9289

Lekarz weterynarji, doświadczony nauczyciel, z wyższą kwalifikacją, poszukuje lekcyj w domach prywatnych, lub takichże zakładach naukowych, w Warszawie lub na prowincji. — Tamże pracownia sukien. Adres: Wilcza № d. 72, m. 8 — Jan Więkowski. 8404

Muzyki udzielam za obiady. Oferty B. przyjmuje Kurjer. 9738

Niemieckiego z konwersacją uczy gruntownie, niedrogo, nauczyciel. Ulica Śliska 12—21. 9361

Nauczycielka polka, z francuzkim, niemieckim i muzyką poszukuje posady. S. B. poste-restante, Ruda Guzow. 845r

Nauczycielka z muzyką poszukuje miejsca w Warszawie lub na wieś. Marszałkowska № 110, m. 16. 9756

Nauczycielka gimnazystka poszukuje lekcyj przysposabia do gimnazjum. Podwale 14, mieszkania 6. 9772

Niemka rodowita, nauczycielka, znająca ruski, polski i francuzki, poszukuje lekcyj. Elekoralna 47. Pensja żeńska. 9420

Oficer H. Kunicki przygotowuje do egzaminów na uzyskanie praw wolnowstepujących i do korpusu kadetów. Kruca 12. 9318

Potrzebna nauczyciel do początków gry na skrzypcach. Warecka 7, mieszkania 8 i 9, od 5—6 w. 9709

Potrzebna nauczycielka z dobrą muzyką i francuzką konwersacją. Niecała 12, mieszkania 24. 1033

Student ruski poszukuje lekcyj. przygotowuje do egzaminów. Bednarska 24, 6. 9686

Szkoła Haliny z Leszczyńskich Tokarzewskiej, Szkolna 8, nagrodzona srebrnym medalem na wystawie w Warszawie, listem pochwalnym w Petersburgu, przyjmuje pensjonarki, uczy kroju, szycia, modniarstwa, krawatów, robót włóczkowych, tkactwa, haftów, wypalania na drzewie i skórze, barbotiny, retuszerji, kolorowania fotografii. 997r

Szyć, pasować, wyuczam kompletnie, opłata Sniwielka. Szkoła Rzemiosł, Niecała 10. 8791

Student udziela lekcyj. Gruntownie matematyka, francuzki, niemiecki. Śliska 11, adres uprasza zostawić do stróża. 9893

Szkoła Frelbrowska Kaplińskiej, Wilcza 6. Zajęcia do 3-iej. 9607rr

Doniesienia osobiste.

Dla „W. Ostrogi” list na pocztę. 9692

Dla „L g a b” odpowiedź wysłana. 9693

Eugenji J. R. list poste-restante Warszawa-Praga. 9779

Młody człowiek, 23 lat, pracujący w jednym z banków, ma chęć ożenić się z młodą i nie brzydka panną, nie więcej 20 lat. Posagu nie potrzebuje, byle była dobrego serca, gospodyni i uczciwej familii. Zmuszony ku takiemu

ogłoszeniu z powodu zupełnego braku znajomości. Osoby chcące zgłosić się proszą o przysłanie ofert: Petersburg, ulica Gagarinskaja domu 14, miesz. 2, dla Michajłowicza. 9434

Panna wykształcona, gospodarna, muzykalna, mająca rocznego dochodu 1,500 rs., życzy sobie wyjść za wykwalifikowanego nauczyciela. Wymagania: prawość charakteru, zamiłowanie pracy, zdrowie i czerstwość wiek do lat czterdziestu kilku. Oferty składać: stacja kolei Dąbrowskiej Bzin poste-restante dla „Piłszki.” O wysłaniu zawiadomić w Kurjerze. 9623

Posady i prace.

a) Poszukiwane.

A) Urzędnik jednej z poważniejszych instytucji rządowych pragnie przyjąć zarząd domem. Może dać gwarancję hipoteczną. Za wynagrodzenie przyjmie większe mieszkanie, do którego gotów dopłacać. Oferty pod W. X. S. w kantorze Kujera. 9700

Bona francuzka, świeżo przybyła z Paryża, znająca szycie, poszukuje miejsca. Zgoda 6, miesz. 8. 9575

Buchalter-korespondent, chrześcijanin, posiadający języki polski, ruski i niemiecki, który przez kilkanaście lat pracował w interesach komisowo-ajenturowych i zarządzał takowemi, znającą dokładnie stosunki handlowe w Cesarstwie i zagraniczne, poszukuje odpowiedniej posady. Łaskawe oferty w kantorze tegoż pisma pod wyrazem „Merkury.” 9509

Buchalter poszukuje praktyki bezpłatnej. — Łaskawe oferty do Reussnera, Marszałkowska 142. 9674

Bona niemka w starszym wieku poszukuje miejsca. Chłodna № 46, m. 32. 9684

Francuzka z językami angielskim, niemieckim i muzyką, życzy miejsca do towarzystwa na 3 miesiące letnie, na wyjazd za granicę lub na wieś. Kruca 24, m. 4. 9715

Niemka inteligentna, wykształcona, szuka zajęcia. Wspólna № 6, miesz. 18. 9424

Geometra obznajmiony z wszelkimi czynnościami inżynierji, przyjąłby do wykonania samodzielnie od pp. geometrów czynności. Hotel Lipski 41, zrana od 9 do 11-iej. 9657

Kucharz prywatny, samotny, poszukuje obowiązków na prowincji. Można porozumieć się listownie w Warszawie, ul. Świętojańska № 8, Kawocki. 9703

Młody człowiek, z porządnej rodziny, posiadający kwalifikację szkolną, pragnie się umieszczyć jako praktykant gospodarczy w jednej z posiadłości ziemskich w Królestwie. Oferty proszę składać pod adresem: „Praktykantowi”, stacja pocztowa Nowo-Mińsk. 9683

Młody człowiek, obeznany z buchalterją i rachunkowością handlową, poszukuje zajęcia bez wynagrodzenia. Oferty dla Rogowskiego upraszam składać w kantorze tegoż pisma. 9758

Młoda, wykształcona panienska, poszukuje zajęcia na godziny jako lektorka lub do towarzystwa starszej albo chorej osoby. Oferty proszę składać: ulica Aleksandra № 11, u stróża. 9204

Niemka muzykalna życzy zajęcia za obiad lub stałego miejsca do dzieci. Pańska № 60, miesz. 40. 9714

Osoba młoda, z wychowaniem, szuka miejsca Okasjerki, kantorowej lub zarządzającej jakim zakładem. W razie potrzeby kaucje od 200 do 300 rs. może złożyć na pewną gwarancję. — Bednarska 6, m. 14. 9689

Osoba znająca krój i krawiecczynę życzy sobie miejsca do wyręczenia pani domu lub też na przychodnią do szycia. Łaskawe oferty upraszam zostawić w kantorze Kujera pod litetami S. F. 9651

Osoba młoda, wykształcona, poszukuje miejsca do opieki nad dziećmi i wyręczenia pani domu, w mieście lub na wyjazd. Nowolipie 44, mieszkania 1. 9707

Osoba uzdolniona w szyciu i krawiecczynie, czynny poszukuje zajęcia do początkujących dzieci. Wiadomość od 2—4-iej, Leszno 18, mieszkania 9. 946r

Osoba w średnim wieku poszukuje miejsca do zarządu domu, do towarzystwa lub na wyjazd. Marszałkowska № 143, m. 18. 9700

Osoba niemłoda, z porządnej rodziny, poszukuje miejsca do wyręczenia pani domu, znająca szyć i dozor dzieci, za małym wynagrodzeniem. Leszno 2, miesz. 27. 9262

Osoba młoda, panna, poszukuje miejsca do sklepu. Wiadomość. Niecała № 7, sklep paraoli. 9043

Poszukuje miejsca gospodynii osoba młoda, inteligentna, w Warszawie lub na wyjazd do pojedynczej osoby. Oferty pod lit. S. D. 62 w kantorze Kurjera Warsz. 9349

Panna obeznana ze sprzedażą strojów damskich i galanterji, poszukuje zajęcia w sklepie jako kasjerka lub do sprzedaży. Przemem udzielona w krawieczyźnie. Poręczenie osób wiarygodnych. Oferty przyjmuje kantor Kurjera pod № 161. 9688

Polka gruntownie wykształcona życzy miejsca do towarzystwa na wieś lub na wyjazd. Krucza 24, m. 4. 9716

b) Zaoferowane.

Agent energiczny i uczeń potrzebny do winiarni „Oriental”, Senatorska 11. 9789

Bugetowa z kaucją potrzebna do winiarni „Oriental”, Senatorska 11. 9788

Bona polka lub niemka znająca język polski, niemiecki, potrzebna zaraz na prowincję. — Wiadomość: Leszczyńska № 5, m. 4, o godz. 8-ej wieczorem. 9477

Do kapeluszy damskich potrzebne są panny pod ręczne i do nauki. Wielka 52, mieszkania 4. 9694

Do rękawicznika potrzebny krajacz i chłopicz. Bracka 16. 9656

Geometa kl. 2-iej potrzebny do wspólnych pomiarów. Oferty „Miernictwo” przyjmuje Kurjer. 9783

Korzystne! Potrzebna bieliżniarka szycąca krawieczyznę, znająca fach. Długa, hotel Drezdeński, 56 miesz. nowa ofycyna. 9712

Potrzebny zaraz zdolny kopyta. Wiadomość Włodzimierska 15, m. 7, godzina 8 wieczorem. 9632

Pod ręczna do kwiatów potrzebna zaraz na wyjazd. Wiadomość: Niecała 8, m. 7. 9599

Potrzebny uczeń handlowy jako praktykant, znający języki polski, russki i niemiecki. — Zgłaszać się osobiście do francuskiej fabryki piór, Świętojerska 21. 9573

Panny zdolne i pod ręczne potrzebne są do kwiatów, robota stała, wynagrodzenie dobre. Ul. Podwale № 12. 8808

Potrzebne spódniczarki i uczennice. Żółta 5, m. 6. 9287

Potrzebny jest uczeń do organmistrza, z dopłatą. Nowogrodzka 28. Pierwszeństwo mają z prowincji. 9454

Potrzebny uczeń do rzeźbiarza. Ul. Przyokopowa № 15, miesz. № 2. 9174

Panny staniczarki i upinaczki bardzo zdolne potrzebne. Zielna 15. 9442

Potrzebny zaraz lokajczyk. Trębacka № 15, szwajcar wskazuje. 8692

Potrzebna bona francuzka do dzieci. Ulica hr. Berga 3, miesz. 8. 9315

Potrzebny jest na wieś palacz wykwalifikowany do wypalania węgla i ustawiania cegły w piecach zwykłych polowych. Oferty tylko z dobrą rekomendacją można nadsyłać do kantoru Kurjera Warszawskiego pod lit. W. J. 9299

Potrzebna zdolniona panna do pudełek a-piecznych. Nowogrodzka № 3, m. 12. 9265

Potrzebne są panny natychmiast za dobrem wynagrodzeniem, pod ręczna do staników i udzielona do spódnic, do pracowni Wandy Dobrowskiej, Wspólna № 10, m. 6. 9521

Potrzebne są prasowaczki zaraz oraz mogą i mieszać. Pralnia Ekonomiczna, róg Bednarskiej 31. 9515

Pod ręczna potrzebna na wyjazd blisko Warszawy. Ogrodowa 19, m. 14. 9490

Potrzebne zaraz kucharka i młodsza z doskonałymi świadectwami. Wynagrodzenie 15 rs. kwartalnie. Ulica Parkowa 23 (Belveder). 9474

Panny do kwiatów potrzebne za dobrem wynagrodzeniem. Fręta 16. 9300

Potrzebny jest uczeń umiejący ładnie pisać po polsku i russku, za małym wynagrodzeniem, do poważnego domu handlowego w Warszawie. Własnoręczne oferty z krótkim życiorysem składać w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. S. G. 1891. 9640

Potrzebna pod ręczna do staników oraz uczenica. Elektoralna 15, m. 4. 9787

Potrzebne maszyny, dziurkarki, pod ręczne, uczenice do trykotów. Nowy-Swiat 62, miesz. 35. 9786

Pralnia bielizny, Długa 12, potrzebuje prasowaczki do koszul i drobiażgów. 9782

Potrzebne panny do wykończania trykotów. Nowolipie № 61, m. 12. 9780

Potrzebne są kompletne zdolne staniczarki. Pracownia Pelagji, Jerozolimka № 76. 9790

Potrzebne są maszyny do szycia bielizny męskiej i pod ręczne. Ulica Kościelna № d. 9, miesz. 1. 9724

Potrzebne zdolne pod ręczne spódniczarki. — Żółta 12, miesz. 11. 9730

Potrzebna na wyjazd bona niemka lub polka z francuskim i niemieckim językiem. Adres: Leopoldyna 35, miesz. 5, godz. 10 zrana do 1-ej po południu, piątek. 9731

Panny do staników i do spódnic potrzebne. — Hoża 20, m. 14. 9740

Potrzebne są zdolne maszyny do trykotów i do gorsetów. Niecała № 9, mieszkania 6. 9746

Panny do okryć potrzebne zaraz. Garbarska przy Marjensztadzie 3, m. 30. 9726

Potrzebny jest uczeń kantorowy z ładnym charakterem pisma. Oferty proszę składać w Biurze Rajchmana i Frenclera, Senatorska 26, pod lit. C. D. 1035r

Potrzebny jest uczeń do fabryki bielizny, z dobrą rekomendacją. Ulica Daniłowiczowska № 8. 9755

Potrzebny uczeń 13—15 lat do cukierni, Bielańska 22. 9757

Potrzebne dziewczęta dorosłe i kobiety do sprzedaży towaru na mieście. Twarda № 12, Zalewska. 9761

Potrzebna panna do krawieczyzny i dziewczynka do nauki. Ul. Twarda № 12, Zalewska. 9762

Potrzebny zaraz magazynier do małej fabryki, pensja 20, kaucja 100—200 rs. Leszno 40, handel win. 9763

Potrzebna gospodynii do wyręczenia w domu i osoba mogąca pożyczyć rs. 300 za całonocne utrzymanie i mieszkanie w procencie. Krak.-Przedm. № 10, w sklepie. 9769

Potrzebne maszyny i dziurkarka, tylko udzielone w bieliźnie męskiej. Wspólna 17, miesz. 9. 9771

Panny pod ręczne do krawieczyzny potrzebne i do nauki. Grzybowska 2, miesz. 8. 9777

Potrzebna panna pod ręczna i do nauki. — Chmielna 60, m. 9. 9750

Potrzebna dziewczynka do pudełek. Chłodna 46, m. 10. 9719

Panny zdolne do spódnic i staników potrzebne. Drebniarska № 14, m. 8. 9667

Potrzebna jest panna do wykończania i ubierania staników. Żółta 1, m. 9. 9706

Potrzebna maszyna do bielizny. Niecała 6, m. 12. 9669

Potrzebne są panny zdolne do staników i pod ręczne. Nowy-Swiat № 62, H. Muklanowicz. 9665

Panny do sukien i maszyny potrzebne są do magazynu Gundelach. Ulica Nowy-Swiat № 53. 9661

Potrzebna panna pod ręczna do krawieczyzny. Jasna № 4, m. 5. 9653

Potrzebne staniczarki. Złota № 33, mieszkania 10. 1026r

Potrzebne są zdolne staniczarki do fabryki trykotów oraz panna do żakietów. Tamże potrzebna jest pod ręczna i zdolna zwijaczka. — F. Muszkat, Orla 12. 9646

Rządca wzorowo zagospodarowanego majątku, kawaler, wskutek reformy administracji poszukuje odpowiedniego obowiązku. Wiadomość: Hoża 21, m. 3. 9468

Rubli 50 do 100 za wyrobienie posady w warsztatach lub służbie rucha na jednej z kolei młodego człowieka, uzdolnionemu czeladnikowi ślusarskiemu, z chlubnymi świadectwami. Dyskrecja zapewniona. Oferty pod lit. F. P. w kantorze Kurjera. 9749

Sklepowa z kaucją rs. 200 potrzebna do handlu. Oferty „Sklepowe” przyjmuje Kurjer Warsz. 9784

Tani Magazyn, Wierzbowa 1, poszukuje staniczarki oraz dziewczynki do nauki. 9781

Trykociarki do staników bardzo zdolne znajdują stale zajęcia zaraz. Królewska 45, mieszkania 15. 1004

Uczeń do wyrobów stolarskich i rzeźbiarskich potrzebny. Długa 5, m. 7. 9411

Wdowa lat średnich, mówiąca po polsku i niemiecku, poszukuje miejsca u pojedynczej osoby lub małżeństwa bezdzietnego. Wiadomość: Marszałkowska № domu 149, mieszkania 15. 9663

Zdolne pracownice potrzebne za wysoką pensją do fabryki krawatów, Tomackie 11, G. Taubeles. 9280

Za przypoitem wynagrodzeniem poszukuje młodego człowieka, znajdującego się na budownictwie i posiadającego chlubne świadectwa. Oferty oraz warunki proszę nadsyłać do księgarni p. M. Zucker w Łodzi. 1005

Zdolna w krawieczyźnie, kraju, poszukuje zajęcia w domu prywatnym. Graniczna 14, miesz. 16. 9676

Kupno i sprzedaż.

Adres malarni i najtańszego w Warszawie składu porcelany St. Mioduszewskiego, ul. Szpitalna 19. 3r

A) Zabitek cenny, biurko z herbami do nabycia. Ul. Zielna № 20, m. 28, od godz. 12-ej do 3-ej. 9647

Adres: Chmielna 15. Masło świeże od 30 kop. 9559

Angielskich dywanów największy wybór w specjalnym składzie Kytynowicza, Mazowiecka № 16, wprost Erywańskiej. 357r

A) Od 2 rs. 50 sukienki trykotowe ładne. Przyjmują się obstalunki na staniki trykotowe (Jersey), żakiety i ubranka dla chłopczyków w ciągu 24 godzin. Królewska № 45, miesz. 15. 85r

Adres. Meble salonowe, garnitury czarne, orzechowe, szafy, kredensy, stoły, krzesła, łóżka, komody, otomany i inne. Mokotowska 59, przy placu św. Aleksandra, stróż wskazuje. 9611

Adres. Kupuję fortepiany, pianina, zamieniam, reparacje przyjmuję. Krakowski-Przedmieście 17, Aleksander Grauke. 9751

Binokle, okulary ściśle zastosowane, pierwszorzędnych fabryk, poleca „najtańszej” optyk Julian Dreher, Szpitalna 6. Niezamownym od 61 kop. Przyjmuje reparacje. 9742

Do sprzedania szeslong, otomana, bardzo tania. Leszno 2, m. 30. 9773

Dobre pianino do egzercytowania. Krucza № 9, miesz. 15. 9673

Ekstrakt mięsny Liebiga, skład główny u Karola Jacobson, Elektoralna 20. 19r

Fortepian krótki, czarny, sprzedaje za rs. 90. Wiejska 9, miesz. 8. 8943

Fortepian sprzedaje, wynajmuje, zamieniam, reparacje i strojenia przyjmuję. Nowy-Swiat № 56. 8512

Fortepian zagranicznej fabryki, w dobrym stanie, tania do sprzedania. Wilcza № 18, u W-jej Rybińskiej. 9702

Fortepian mało używane, krajowe i zagraniczne, z poręczeniem sprzedaje. Krakowski-Przedmieście 17. 9752

Garnitur mebli fantazyjny, czarne drzewo, gmaterya wiolet kryty, do sprzedania. Nowy-Swiat 4—2. 9339

Jest do odstąpienia z powodu wyjazdu pracowni sukien damskich z długoletnią klientelą, zaraz. Podwale № 16, stróż wskazuje. 9413

Jest do sprzedania portret hetmana Stanisława Żółkiewskiego za 50 rs. Widzieć można od 12 do 3-ej po południu, Nowy-Swiat № 49 domu, a mieszkania 17. 9734

Kocioł parowy systemu Kornwala, o sile 16 koni, z kompletną armaturą, wypróbowany, w doskonałym stanie, do sprzedania. Złota 8, m. 5, do godz. 12-ej i od 5—7-ej. 9682

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najlepsze u R. Bohtego, Nowy-Swiat 34. 600

Kompletne nowe urządzenie dwóch pokoi i kuchni zaraz lub od św. Jana do sprzedania. Chmielna 85, m. 18, od godz. 10 do 12 i od godz. 4 do 6-ej. 9570

Karetę dużą poczworną, zdolną na remizę, zamieniam na lekką podwójną, z dopłatą. — Wiadomość: Świętokrzyska 12. 9704

Lancaster dobrej roboty tania do sprzedania. Długa 68, m. 8. 9698

Lustra na raty sprzedaje miejscowo i na prowincję fabryka Maurycego Silberberga, Rymarska 8. Proszę uważać na dokładny adres, Rymarska 8. 9419

Lampa Simensa duża, która kosztowała 120 rs., jest do sprzedania za 30. Wiadomość w składzie zegarków p. K. Zawistowskiego, w gmachu teatru od Wierzbowej, wprost Niecałej. 9271

Łóżka orzechowe stylowe, para 35 rs., u stolarza, Leszno 44. 9231

Łubiny, koniecynek, wykę i t. p. nasiona polecamy po umiarkowanych cenach. Mierosławski, Elektoralna 5. 952r

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biurko, szeslongi, franki. Marszałkowska № 109, od ulicy Chmielnej № 37, m. 30. 9630

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biurko, szeslong, firandy, szalkowskiej, mieszkania 4. 9118

Meble, garnitury, otomany, szeslongi, sofy, szafy, komody, łóżka, biurka i inne po niepraktykowanym niskich cenach. Krakowski-Przedm. 10, m. 6, wprost św. Krzyża. 9341

Meble rozmaite, nowe i używane, trwałe i roboty, tania sprzedaje Makow, ulica Solna 9. 9633

Meble bordo salonowe, eleganckie, za 220 rs. Zielna 15, m. 2. 9441

Otomana do sprzedania. Żelazna 48, mieszkania 24. 9251

Otomany dobrej roboty sprzedam tania. Miodowa 19, m. 1, ofycyna prawa. 9750

Otomana 24 rs., szeslong 14, garnitur gablony 38, symulorki fotelkowy tania. — Hoża 38, m. 22. 9423

Psy lańcuchowe, niede, do sprzedania, oraz buldog. Marszałkowska 111, m. 14. 9770

Piękny pierścionek z dwoma brylantami (8 karaty), zegarek srebrny, kryty, sprzedam. Hortensja 7—11, od 4—tj-ej. 9767

Platforma dla piekarza lub t. p. sprzedaje kowal, Bugaj 5. 1032r

Potrzebna mała, na dwie osoby kareta na wieś. Adres zostawić u szwajcara w hotelu Europejskim. 9649

Szory angielskie czarne, parokonne, tania sprzedam: Twarda 46, miesz. 15. 9546

Sprzedaje nową maszynę oryginalną Singera. Cena przystępna. Żółta 12, mieszkania 11. 9492

Serów litewskich otrzymano mały świeży transport i sprzedajemy na całe głowy po 20 i 22 kop. funt, na pudy od rs. 7 do rs. 8, a także ser Camembert po 20 kop. i Neufschatel po 10 kop. za sztukę. — E. Wojtowicki ot C-o, Marszałkowska 116 (róg Złotej), w podwórzu. 988r

Siedem obrazów oleju wykńczonych, efektownych, do sprzedania. Ul. Nowy-Swiat 4—2. 9340

Sprzedaje tania: tapec platerowaną, wazon marmurowy, lodownicę pokojową, szafkę nocną, stół jadalny, Jerozolimka 35, m. 10, od 2—3-ej i od 7—8-ej wieczorem. 9687

Szafy sklepowe do kapeluszy kupię. Oferty: Kurjer dla „Aleksandry na”. 9659

Skrzypce w dobrym stanie, niedrogie. Ulica Krucza № 23, m. 10. 9652

Tokarnia żelazna, zdolna na galanterję i bak do lutowania, do sprzedania. Podwale № 14, u tokarza. 9645

Tania do sprzedania garnitur mebli orzechowych, kryty pluszem boi deaux, dywan strzyżony, chodniki, lustro w złotych ramach, maszyna do szycia, szkatulka samogrająca, książki rozmaite treści, dwa duże figury. Wiadomość: Dzielna 84, u p. Hadelmana. 1037r

Umiejący szyć łapcie (chodaki, czewiki) do polowania, znajdują obstalunki. Ul. Dzika 68, miesz. 8. 9699

Wyprzedaj karzeków szydelkowych haftowanych, kolnierzki, sukienki, czapeczki włóczkowe dziecięce, otomana urzędowej roboty. Chmielna 112, m. 1. 9898

Wielocypedy: bicykle, rowery damskie, rowery męskie, tandemy, trycyle, trycyle tandemy oraz dziecięce rowery i trycyle, wyrobu Pierwszej Bałtyckiej parowej fabryki Lentnera, poleca skład J. H. Ossowskiego w Kownie. Cenniki ilustrowane na żądanie wysła. Dostawa do wszystkich stacyj kolei bezpłatnie. 9658

Zegareczek damski, antyk, do sprzedania dla amatora. Świętokrzyska 19, m. 19, od godz. 5-ej po południu. 9722

Żakiet pluszowa i rotunda sukienka (wiedeńskie) do sprzedania. Niecała 12, mieszkania 28. 9748

Zegarki srebrne od 12 rs. anker i stalowe od 8 rs. otrzymano i poleca z gwarancją dwuletnią K. Zawistowski, zegarmistrz w teatrze. 985r

4 dorożki z końmi i uprzężą razem lub częściowo do sprzedania. Nowogrodzka № 2, skład węgla. 9024

12 koszul damskich płóciennych nowych, ubieranych haftami i koronkami, 6 kaftaników do sprzedania bardzo tania. Chłodna 21, miesz. 18. 9655

Interesa handl. i mająt.

Agent z Petersburga poszukuje zastępstw tuższych firm i przyjmuje zlecenia do wykonania w Petersburgu. Oferty uprasza się kazać Kurjera Warsz. sub A. S. 36/8 lub do mieszkania, Nowy-Swiat 36, miesz. 8. 9617

Do sprzedania majątek odległy od stacji D. Pilawa kolei nadwiślańskiej mil trzy, wiosk trzydziści jedna i pół, bez serwitutów, z łakami i lasem, inwentarz żywy i martwy, wraz z zasiewami. Wiadomość: ulica Żółta 9, miesz. 7. 6089

Dom z ogrodem owocowym jest do sprzedania przy ulicy Młynarskiej № 47, 10,000 lokci, z powodu interesów familijnych, za 4,000 rs. Wiadomość za rogatką Jerozolimską № 1, w składzie wędlin A. Studzińskiego. 9662

Dom w najpiękniejszym punkcie, dekanalizowany, solidny, z największym komfortem urządzone, z obszernymi dziedzińcami i ogrodem, przynoszący 24,000 rs. dochodu rocznego, w samym środku miasta, do sprzedania za bardzo umiarkowaną cenę. Oferty bez pośrednictwa pod lit. K. 16, przyjmuje biuro ogłoszeń, Senatorska 26. 1031r

Do sprzedania dwa domy w drodze działów, z wojnej ręki, bardzo tania, przy ulicy Samborskiej pod № 6/1925. Wiadomość także, u właścicieli. 9754

Gar kuchnia 15 lat egzystująca, jest zaraz do sprzedania za pół darmo z powodu słabości, przy ul. Długiej 32. 9737

Kawiarnia w rodzaju cukierni do sprzedania... 9590

Morzyste kupno. W mieście Biała, gub. siedleckiej... 9677

Kolonja ośmiomorgowa pod Warszawą... 8972

Krowiarnia do sprzedania. Nowogrodzka 28... 930r

Magle systemów angielskich, wiedeńskich... 9367

Parzyn parowy do wydzierżawienia... 7252

Magazyn ubiorów dziecięcych... 9203

Majątek ziemski pod Radomiem... 9471

Magle do sprzedania z powodu wyjazdu... 1027

Magle do sprzedania. Wiadomość: Rymska... 9768

Majątek ziemski dobrze zagospodarowany... 9745

Magle w dobrym stanie sprzedam wskutek... 1030r

Nowo-Mińsk. Plac w lesie loki 15.000... 8480

Pralnia do sprzedania. Wiadomość: Leszno... 9736

Plac do sprzedania, od Marszałkowskiej... 9732

Potrzebny dzierżawca od 1-go lipca... 9713

Rubli 4.800—5.200 potrzeba zaraz... 9741

Rubli 200. Za pożyczkę rs. 200... 9729

Restauracja z kompletnym urządzeniem... 9725

Rubli 15.000 są do ulokowania... 9527

Rubli 50 pożyczki szukam na spłaty... 9654

Remizę, interes korzystny, z wyrobioną... 9200

Restauracja z całym urządzeniem... 9555

Rubli 65.000 częściowo do ulokowania... 9407

Sumy hipoteczne, pretensje spadkowe... 7630

Sklep spożywczy do sprzedania... 9774

Sklep kolonialno-dystrybucyjny... 1028r

Sklep wiktuałów do sprzedania... 9664

Sklep mydlarsko-dystrybucyjny... 1029r

Sklep mydlarski i farby malarskie... 9313

Skład wódek dobrze prosperujący... 9270

Skład węgla sprzedam. Wiadomość: kiosk... 1003

Trakcja do odstąpienia w każdym czasie... 9778

W bliskosci stacji Otwock nad Świdrem... 750r

Wyjeżdżając sprzedam sklep materiałów... 9144

Wspólnik z kapitałem rs. 1.000... 9775

Willa w Nowym Grodzisku... 8570

Za 38.000 rs. do sprzedania dom... 9744

Z powodu zmiany interesu do sprzedania... 1036r

Z powodu nieporozumień jest zaraz... 9670

Lokale.

A) A. Wróblewski i S-ka, kantor... 88r

Cukiernia. Lokal na cukiernię... 1000r

Do wynajęcia od 1 lipca sklep... 9294

Do wynajęcia od 1 lipca w pałacyku... 9718

Dwie duże wozownie z górami... 9721

Dwa elegancko umeblowane pokoje... 9332

Hoża 8. Dwa lokale pięcio-pokojowe... 9681

Jest do wynajęcia 5 i 3 pokoje... 9679

Letnie mieszkania nad Wisłą... 8996

Letnie mieszkania, kilka wiorst... 9711

Lokal z 3-ch pokoi z kuchnią... 9723

Letnie lokale w Pruszkowie... 9678

Letnie mieszkanie tanio... 9581

Mieszkanie letnie, całodzienne... 9482

Mieszkanie letnie, w miejscowości Glinki... 9685

Od 1-go lipca do wynajęcia przy ul. Wierzbowej... 8691

Od 1-go lipca r. b. do wynajęcia... 9705

Osoba z edukacją za konwersację... 9703

Poszukuje się od 1 lipca mieszkania... 9592

Pokój umeblowany, z osobnym wejściem... 9481

Pomieszczenie dla chłopczyka... 9526

Pokój z utrzymaniem lub bez... 9596

Potrzebny od 1-go lipca r. b. lokal... 9778

Potrzebne mieszkanie, składające się... 9717

Potrzebującym lasów, wsi, przez większych... 9765

Piwnica wielka, sucha, do wynajęcia... 9660

Student poszukuje w okolicy placu św. Aleksandra... 9733

Sklep przy ulicy Zabiej... 9710

Sklepy i jatki w targu... 9696

Salonik o dwóch oknach... 9494

Stajnie murowane, wozownie i mieszkania... 9308

Trzy pokoje, przedpokój i kuchnia... 9312

W Nowem-Miście, gubernja Piotrkowska... 9727

Zaraz pokoje kawalerskie... 9625

Zaraz pokoje z kuchnią... 9425

Zaraz piękny pokój... 9747

4 3 1 2 pokoje z przedpokojem... 9548

4 pokoje, przedpokój, kuchnia... 8975

5 lub 6 pokoiów etc... 9690

6 pokoi z wszelkimi wygodami... 9421

Doniesienia rozmaite.

Aparaty amerykańskie do mechanicznego... 9680

A) Bardzo ważna wyprzedaż towarów... 972r

Akuszerka przyjmuje panie na czas dłuższy... 9081

Akuszerka z dyplomem medyko-chirurgji... 9375

Akuszerka przyjmuje panie na słabość... 9720

Akuszerka Bukowska przyjmuje na słabość... 9764

Dentor. Niezbędny środek dla konserwowa... 927r

Doktor potrzebny do Usclituga, gubernja... 9320

Dwóch chłopczyków: lat dwa i cztery... 9735

Grudę, opoje, lizaję, parczy, uswa Austral... 950r

Jest do wzięcia chłopiec sześciolatek... 9672

Karbowanie, plisowanie nie odbywa się... 9085

Można egzercytować się na fortepianie... 9648

Manka ze świeżym pokarmem... 9668

Mamka brunetka, ze świeżym pokarmem... 9661

Magazyn bronzów, oraz wyrobów japońskich... 7660

Meble bambusowe najświetlejszych modeli... 7659

Nagrody rs. 5. Przechodząc z Orlej na Śliską... 9669

Obiady w prywatnym domu, na maśle świeżym... 9675

Oszczędność. Najpiękniej odświeża, prze... 9701

Obiady prywatne; także potrzebne początk... 9408

Szkolna № 8, m. 18, front. Podług najświet... 9728

Tani magazyn gotowych kapeluszy dam... 7732

Wyżymaczki specjalne naprawia najtaniej... 9753

X) Parasolki, oryginalne paryżskie... 9417

X) Wstążki paryżskie w najlepszym gatunku... 9448

Zabki rozmaite w rozmaitych matorjach... 8644

Zakład lakierniczo-malarski, oraz pisanie... 7722

7 kwietnia jadąc dorożką z Nowolipia... 9697

25 rs. nagrody temu, kto wskaże gdzie prze... 9695